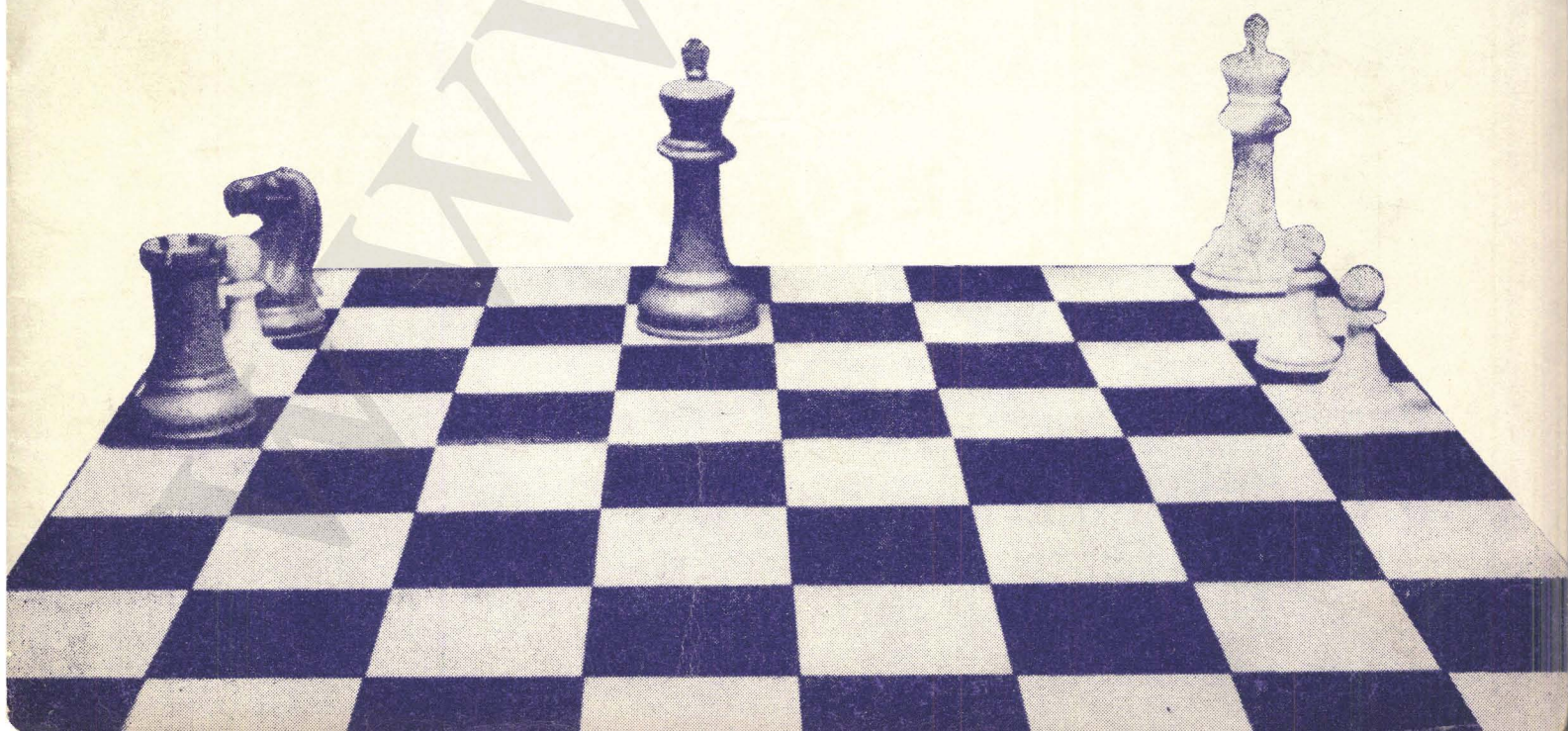

3 1963

Revista *de* **SAH**

Florin Gheorghiu
campion al R.D.R.

Începe meciul
Botvinnik-Petrosian

FLORIN GHEORGHIU pentru a doua oară campion al țării

Pentru a desemna pe câștigătorul celui de al XV-lea campionat de șah al R. P. Romîne a fost nevoie de „prelungiri”. Egalitatea dintre maeștrii Florin Gheorghiu și Alexandru Günsberger, survenită la încheierea turneului final de la sfîrșitul anului trecut, a trebuit să fie tranșată prin meci. Etapă suplimentară de campionat, care tinde să se transforme în tradiție... Dovadă că între fruntașii șahului nostru forțele sînt apropiate și valorile continuă să se situeze la distanțe mici în tabelele de rezultate.

Afirmația aceasta rămîne valabilă chiar dacă meciul de baraj pentru titlul de campion, încheiat în Capitala țării la sfîrșitul lui februarie, a fost decis la scor categoric: $3\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ pentru Florin Gheorghiu. Fără îndoială, învingătorul s-a arătat net superior. El și-a dominat adversarul mai ales din punct de vedere al spiritului de luptă superior, al voinței. Aspectul general al partidelor însă este oarecum mai echilibrat, scorul poate fi considerat pe drept cuvînt ca o exagerare a diferenței dintre cei doi jucători. Dar este aci încă un merit al noului nostru campion, care s-a dovedit din nou un excelent luptător, un maestru al întreprinderii pe tabla cu 64 patrate.

Pledează în acest sens desfășurarea celor patru partide. În toate, Florin Gheorghiu a căutat mereu inițiativa, a jucat activ, la atac. La jumătatea meciului (primele două partide s-au desfășurat la Timișoara) scorul era de 2-0 în favoarea studentului bucureștean. Aceasta deși în partida a doua avantajul material fusese de partea lui Günsberger care avea la întrerupere o calitate în plus. Superioritatea tactică a adversarului a fost însă decisivă. La București, în continuare, deși lui

Gheorghiu îi mai trebuia doar o jumătate de punct pentru a fi declarat campion, inițiativa a fost tot de partea lui. Cu curaj a condus la atac noul campion partida a treia, împotriva unei franceze aleasă de negru — partidă apoi întreruptă în poziție complicată, cu ușor avantaj chiar pentru Günsberger — și tot câștigătorul a fost cel în atac în ultima partidă, în care avea el negrul. Această partidă a fost decisă prin depășirea timpului de gîndire, după care cei doi adversari au căzut de acord asupra remizei în partidă a treia.

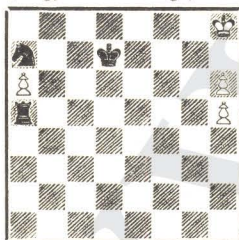
Pentru a doua oară, după o întrerupere de un an, Florin Gheorghiu cucerește titlul de primul șahist al țării. La vîrsta de 19 ani abia impliniți, aceasta este o performanță excepțională. Talentul și forța de joc a campionului, o cunoaștem. El are o singură datorie acum — să nu precupească nici un efort pentru desăvîșirea măiestriei sale, pentru cizelarea calităților de jucător de turneu. În felul acesta, el își va consolida locul deținut acum în ierarhia șahistă, va putea fi un demn reprezentant al țării noastre în întrecerile de peste hotare.

Florin Gheorghiu în timpul meciului de baraj

COPERTA NOASTRĂ

Paul Farago
„Magyar Sakkvilág”, 1943

Remiză

De mai bine de un sfert de veac, numele lui Paul Farago este pentru noi sinonimul celei mai înalte trepte în compoziția studiilor de final. Aproape 200 de diagrame purtînd această semnătură au făcut ocolul lumii, demonstrînd tuturor măiestria cu care inginerul clujean își cons-

truiește finalurile artistice. Multe din lucrările lui Farago sînt de o dificultate extremă, tendința aceasta îi definește stilul. El a imaginat chiar acea noțiune de „luptă cu adversarul invizibil” exprimată grăitor în lucrarea pe care o reproducem pe coperta acestui număr. După prima mutare a părților în luptă 1.Rg7 Tg5+ survine o poziție extrem de interesantă, din care decurg două posibilități logice de continuare. Prima este cursă: 2.Rf7? Tf5+ 3.Rg7 Rc7 4.h7 Tf4+ 5.Rg6 Tf8 6.Rg7 Th8 7.h6 Cc6 8.a7 Ce5 9.a8D T:a8 10.h8D T:h8 11.R:h8 Rf7 12.Rh7 Cd7 și urmează mat. Adevărata soluție este: 2.Rf6! Tg8 (Z...Th5 3.Rg7 Rc7 4.h7 Th3! 5.h8D Tg3+ 6.Rh6!) 3.h7! Th8 4.h6!! Cc6 5.a7! Ce7 6.Rg7 Rc6 7.a8D T:a8 8.h8D T:a8 9.h7!! remiză. Una din cele mai desăvîșite lucrări ale maestrului emerit al sportului Paul Farago.

Coperta: DAN GRIGORESCU

CUPRINSUL

Înainte marelui meci	33
Botvinnik sau Petrosian?	35
Șahiștii romîni la primele turnee internaționale ale anului	36
Deschiderile în turneul de la Bad Liebenstein	38
Partide și finaluri	
Din partidele m. rilor maeștri (Holmov—Tal)	39
Beverwijk 1963	40
Bad Liebenstein, 1963	41
Șahul prin corespondență	42
Activitatea șahistă în țară	43
Campionatele universitare, 1963	44
Șah magazin	46
Studii și probleme	
Selecționări	46
Concursul nostru internațional 1963	47
Cum se compune o problemă de șah	48
Combinații, partide seure	Cop. IV

ÎNAINTEA MARELUI MECI

În aceste zile, atenția lumii șahiste este îndreptată către Moscova, acolo unde începe meciul dintre campionul mondial M. M. Botvinnik și challengerul său T. Petrosian. Pentru cinstea de a purta titlul suprem se întrec din nou doi reprezentanți ai școlii șahiste sovietice, confirmând prin aceasta încă odată rolul său fruntaș în lume. În scopul de a reda cititorilor pe larg desfășurarea acestui

important eveniment, „Revista de Șah” s-a adresat corespondentului său în capitala Uniunii Sovietice, maestrul internațional Iakov Estrin, care ne va transmite reportaje și comentarii de la locul întrecerii. Redăm mai jos prima cronică — înaintea „startului” — urmată de un articol al actualului campion mondial, marele maestru Viktor Korcinoi, care face o apreciere a șanselor celor doi competitori.

„Jubileul de argint”

Jocul de șah ființează de multe veacuri. Numai în forma sa modernă este cunoscut de cinci secole. Dar titlul de campion al lumii la șah este de dată foarte recentă, a apărut abia la finele secolului XIX. Primul deținător al său a fost Wilhelm Steinitz, învingător în 1886 în dificila întrecere cu Johann Zuckertort.

De atunci au avut loc 24 de întâlniri pentru dreptul de a fi numit primul șahist al globului — 23 meciuri și un meci-turneu, cel din 1948. Actuala întâlnire dintre Mihail Botvinnik și Tigran Petrosian este al 25-lea înel în lanțul prelung al campionatelor mondiale, în felul său deci jubileul „de argint”.

Puțină istorie

Wilhelm Steinitz și Emanuel Lasker au fost pătrunși de spirit cavaleresc. Când clubul de șah din Havana i-a propus lui Steinitz să organizeze în 1889 un meci pentru campionatul mondial, el singur l-a desemnat ca challenger pe cel mai puternic adversar, șahistul rus Mihail Cigorin și i-a dat peste cîțiva ani dreptul la revanșă.

Lasker a fost primul campion mondial care a pus pe tapet problema financiară, dar nu s-a ferit de luptă. El și-a apărut titlul împotriva unor asemenea corifei ca Siegbert Tarrasch, Frank Marshall, David Yanovski, Karl Schlechter, Jose Raul Capablanca. Dacă primul război mondial n-ar fi împiedi-

cat disputarea meciului Lasker—Rubinstein, lista ar fi fost și mai lungă.

Dar când pe tronul șahului a urcat Jose Raul Capablanca el a ridicat în jurul său un adevărat „zid de aur”, de nepătruns pentru adversari. Candidatul la titlul mondial trebuia să plătească 10.000 dolari aur — sumă colosală dacă ne gândim că printre marii maeștri nu exista nici un bancher sau mare capitalist...

Numai Aleksandr Alehin a putut să treacă de acest „zid de aur”, dar el l-a lăsat intact, odată devenit campion. Iată de ce lumea șahului a asistat la două meciuri între Alehin și Bogolubov, dar n-a putut vedea revanșa Alehin—Capablanca. Nu poți citi fără amărăciune rîndurile scrise cîndva de Aron Nimzovici: „Lumea șahistă trebuie să organizeze un meci între campionul mondial și învingătorul turneului de la Karlsbad (n.n. Nimzovici) — aceasta este obligația sa morală. Dacă ea rămîne surdă la această obligație, va dăinui o lipsă nescuzabilă care va apăsa asupra conștiinței lumii șahiste”. Dar lumea șahistă a rămas într-adevăr surdă...

Iată însă că a venit și schimbarea. În anii de după război întîlnirile pentru campionatul mondial au trecut sub egida Federației internaționale de șah. Astăzi pretendentul la titlu nu este stabilit prin dictatul campionului, nici prin capriciile vreunui mecenat al șahului. Challengerul este desemnat prin dreaptă luptă sportivă, în care poate reuși orice șahist înzestrat cu talent,

rezistență și voință. Etapele acestei lupte sînt, se știe, campionatele naționale, turneul zonal, cel interzonal, meci-turneul candidaților. O cale lungă și plină de dificultăți!

Ca rezultat, de fiecare dată challengerii au fost marii maeștri sovietici — David Bronstein, Vasili Smislov, Mihail Tal și acum, Tigran Petrosian. Este și firesc. Școala șahistă sovietică ocupă locul fruntaș în lume.

Cine sînt?

Deci, competitorii actualului meci sînt Miha'il Botvinnik și Tigran Petrosian.

Botvinnik, desigur, nu mai este nevoie să fie prezentat cititorilor. Numele său vorbește de la sine.

Mihail Moiseevici Botvinnik s-a născut la 17 august 1911 în împrejurimile Peterburgului, așa cum se numea pe atunci Leningradul. Succesele s-au ivit curînd în viața viitorului campion mondial. La 16 ani el a devenit maestru, la vîrsta de 20 de ani cucerirea pentru prima oară titlul de campion al U.R.S.S. Ulterior, titlul mondial i-a revenit încă de șase ori. Strălucita carieră șahistă a lui Botvinnik este marcată de numeroase victorii în turnee sovietice și internaționale. Încununarea acestei cariere a avut loc în 1948, la cucerirea titlului de cel mai puternic șahist al lumii, titlu pe care îl poartă și astăzi. De profesie este inginer, doctor în științe tehnice.

Drumul vieții lui Tigran Vartanovici Petrosian începe la 17 iunie 1929, la Tbilisi. Aci a cunoscut și a îndrăgit șahul, și-a făcut ucenicia în această

O fotografie istorică... M. M. Botvinnik și fostul campion mondial Dr. M. Euwe citesc împreună ziarul anunțând rezultatul meci-turneului din 1948.

disciplină. În 1945 Petrosian și-a încercat puterile în campionatul unional de juniori. Examenul a fost trecut cu succes, el a împărțit victorios locurile 1—3. Anul următor repetă succesul, de data aceasta fiind singur învingător în întrecerea juniorilor sovietici. Încă un an și tinărul șahist devine maestru.

În Uniunea Sovietică unitatea de măsură a valorilor șahiste o formează campionatele țării. În arena lor, Petrosian a ieșit în 1949. El era atît de emoționat la start, încît a pierdut toate primele cinci partide. Dar și fluviile mari pornesc dintr-un izvor neînsemnat!

Un an de cotitură pentru Petrosian a fost 1951. Mai întîi el devine campionul Moscovei, cetățean al căreia era acum, iar la al XIX-lea campionat al U.R.S.S. arată un rezultat de mare maestru — imparte locurile 2 și 3. Aceasta dă dreptul lui Petrosian să ia parte la interzonalul din anul următor. Și din nou un rezultat strălucit — titlul de mare maestru internațional și un loc în turneul candidaților!

Dă atunci Petrosian și-a consolidat poziția în rîndurile fruntașilor șahului mondial. Este de-a dreptul surprinzătoare constanța succeselor sale. În campionatele unionale el se numără de fiecare dată printre primii clasafi, iar de două ori — în 1959 și 1961 — devine campion al U.R.S.S. A participat la toate edițiile ultimelor turnee interzonale, ocupînd locuri printre premiași și confirmînd prezența sa în rîndul marilor maeștri de supra-clasă. În fine, apogeul — cîștigarea ultimului turneu al candidaților, desfășurat anul trecut în insula Curaçao, poarta de intrare la meciul care începe acum.

Tigran Petrosian are 33 de ani. Este vîrsta cînd talentele șahiste ajung în floare, vîrsta la care au devenit cam-

pioni mondiali Capablanca, Alehin, Euwe și Smislov. Va confirma acest adevăr și Petrosian?...

În loc de pronostic

Cîțitorii „Revistei de Șah” așteaptă desigur un pronostic. Dar este prea bine cunoscut cît de greu e să joci rolul de profet în șah. În cazul nostru, pronosticurile sînt aproape imposibile.

E drept, Botvinnik este mai bătrîn cu 18 ani decît actualul său adversar. Dar meciul-revanșă Tal—Botvinnik a arătat că actualul campion știe să acopere handicapul de vîrstă. Ca nimeni altul el își însușește tot ce e nou și prețios în teoria și practica modernă a șahului. Nu rămîne în urmă în această privință nici Petrosian. Celor care au urmărit a XV-a Olimpiadă — ultima competiție în care au apărut Botvinnik și Petrosian — nu le-a putut scăpa cît de neobișnuit au jucat amîndoi. Petrosian și-a început adesea partidele cu mutarea pionului regelui. Botvinnik a arătat o neașteptată preferință pentru Indiana Veche, iar uneori a adoptat și el 1.e2-e4.

Vom da un singur pronostic: oricum s-ar termina lupta, ea va fi interesantă, pasionantă chiar și va îmbogăți tezaurul artei șahiste cu noi creații de valoare!

Partidele lor de pînă acum

Lucru curios, doi dintre cei mai reprezentativi mari maeștri ai contemporaneității s-au întîlnit arareori în turnee. Botvinnik și Petrosian au fost adversari în fața tablei numai de cinci ori, iar două dintre partidele lor au fost jucate în concursuri de antrenament. Cinci — nu este totuși o cifră mică, dacă ne gîndim că, înaintea me-

ciurilor lor, Botvinnik și Tal nu jucaseră niciodată.

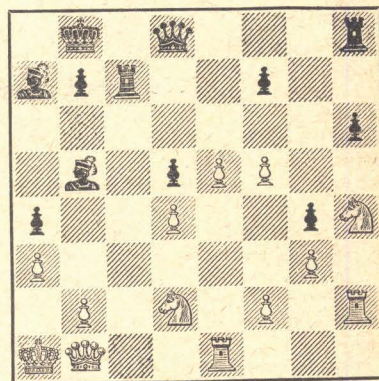
Cîțitorii doresc desigur să aibe colecția completă a acestor 5 prime partide Botvinnik—Petrosian. Cei doi s-au întîlnit pentru prima oară în 1951. Ultima lor partidă datează din 1955, un termen destul de lung. Și acest element trebuie cîntărit în aprecierea meciului.

Actualii adversari au făcut cunoștință la tabla de șah cu prilejul celui de al XIX-lea campionat unional. Campionul lumii a obținut un avantaj considerabil, dar în fața decisivă a încetinit alura (35...Dg5 în loc de 35...d4!), permițînd lui Petrosian să demonstreze pe loc una din calitățile sale caracteristice, tenacitatea în apărare. Partida s-a dat remiză la mutarea 100! Iată fișa partidei:

38. APĂRAREA INDIANĂ

T. Petrosian M. Botvinnik
Al XIX-lea campionat al U.R.S.S., 1951

1.d4 Cf6 2.Cf3 c6 3.Ng5 h6 4.Nh4 g5
5.Ng3 Ce4 6.Cbd2 Cg3 7.h:g Ng7 8.c3 d6
9.e3 Ce6 10.Nd3 Nd7 11.Dc2 De7 12.0-0-0
a5 13.e4 a4 14.a3 Ca5 15. Td1 0-0-0 16. Rl1
Rb8 17.e5 d5 18.g4 Te8 19.Dd1 c5 20.Nc2 De8
21.d:c T:c5 22.g3 Ce6 23.Te3 Ta5 24.Th1
Nf8 25.c4 Nc5 26.T3e2 Ce7 27.Ral Dd8 28.
Th1 Na7 29.Db1 Te5 30.c:d e:d 31.N5 C:f5
32.g:f Nb5 33.Te1 Te7 34.Th2 g4 35.Ch4
(vezi diagrama) 35...Dg5 36.f4 g:f 37.Ch:f3

D:g3 38.e6 f:e 39.f:e The8 40.T:h6 Nf2 41.
Teh1 Dg4 42.Tg6 Df4 43.Tg5 Dd6 44.Df5
Ne3 45.D:d5 D:d5 46.T:d5 Ne6 47.Thh5
N:d5 48.T:d5 Te7 49.Te5 Nh6 50.Te4 Te6
51.T:a4 T7:e6 52.Te4 Tf6 53.Ra2 Rc7 54.Te1+
Rc8 55.Te2 Te2 56.Rb1 Te6 57.Cd4 Ted6
58.C2b3 Ng7 59.Ra2 Tf1 60.Cc2 Tf5 61.Tg2
Nf6 62.Cb4 Rd7 63.Th2 Rc7 64.Cc2 Tg5 65.
Cd2 Te6 66.Cb4 Ng7 67.Rb3 Te3+ 68.Ra2
Te6 69.Rb3 Te3+ 70.Ra2 Te8 71.Rb3 Rb8
72.Cb1 Te3+ 73.Cc3 Teg3 74.Td2 Tg2 75.T:g2
T:g2 76.Cd3 Th2 77.Rc4 Td2 78.a4 Ra7 79.
Cb5+ Rb6 80.b4 Te2+ 81.Rb3 Tg2 82.Cc3
Tg3 83.Rc4 Tg4+ 84.Rb3 Tg3 85.Rc4 N:c3
86.a5+ Rc7 87.R:c3 Rc6 88.Rc4 Tg4+ 89.Rc3
Rb5 90.Cc5 Te4+ 91.Rd3 T:l4 92.C:b7 Rc6
93.a6 Rd5 94.Cd8 Td4+ 95.Rc3 Te4+ 96.Rd3
Tf4 97.a7 Ta4 98.Cf7 T:a7 99.Cg5 Ta3+ 100.
Re2 Remiză.

Următoarele două partide, spre deosebire de prima, au decurs deosebit de liniștit și s-au terminat destul de repede cu rezultat egal.

39. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Botvinnik T. Petrosian
Turneul Maroczy, Budapesta 1952

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d 4.C:d4 Cf6 5.
Cc3 a6 6.Ne2 c5 7.Cb3 Ne7 8.0-0 0-0 9.f4 Cbd7
10.a4 b6 11.Nd3 Nb7 12.De2 Te8 13.f:e C:e5

14.Nf4 Dc7 15.Rh1 Cfd7 16.Cd4 g6 17.Cf3 Nf6
18.Cc5 Cc5 19.Tae1 Ng7 20.h3 Dc5 21.Ne3
Db4 22.Nc1 Te7 Remiză.

40. APĂRAREA SLAVA

T. Petrosian M. Botvinnik
Al XXII-lea campionat al U.R.S.S., 1955

1.e4 c6 2.Cf3 d5 3.e3 g6 4.Cc3 Ng7 5.d4
Cf6 6.Nd3 0-0 7.0-0 Nf5 8.N:f5 g:f 9.c:d c:d
10.Db3 b6 11.Ce5 e6 12.Nd2 Cfd7 13.Cd3 Cc6
14.Ce2 Tc8 15.Tfc1 Cdb8 16.Cef4 Dd7 17.Ch5
18.Tc2 Ce7 19.Tae1 T:c2 20.T:c2 Tc8 Re-
miză.

Mai puțin sînt cunoscute alte două
partide jucate de campionul mondial și
challengorul său, în cadrul unor turnee

de antrenament, cu 11 ani în urmă. De
fiecare dată, victoria a revenit negrului...

41. APĂRAREA SICILIANA

M. Botvinnik T. Petrosian

1.e4 c5 2.f4 Cf6 3.d3 d5 4.e5 Cg8 5.Cf3
Cc6 6.c3 Ng4 7.h3 N:f3 8.D:f3 e6 9.Df2 h5
10.Ne3 Db6 11.Dc2 h4 12.Cd2 Ch6 13.Nf2
Cf5 14.Cf3 Ne7 15.Ne2 Tg8 16.Dd2 0-0-0
17.0-0 d4 18.Tfc1 Rb8 19.Tab1 g5 20.f:g Dc7
21.Df4 Td5 22.b4 C:e5 23.c:d C:f3+ 24.D:f3
c4 25.d:c C:d4 26.N:d4 T:d4 27.D:f7 T:g5
28.Df2 Td2 29.Td1 T:a2 30.Ta1 T:a1 31.
T:a1 a5 32.Rh1 N:b4 33.Td1 Dg3 34.D:g3
T:g3 35.Nf3 Rc7 36.Rg1 a4 37.Tb1 Nc5+ 38.
Rf1 b6 39.Re2 a3 40.Rd3 Tg5 41.Tel Rd6 42.
Ne4 Te5 43.Te2 Re7 44.Ta2 Rf6 45.Ta1 Rg5
46.Th1 Nd6 Albul cedează.

42. APĂRAREA SLAVA

T. Petrosian M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c6 5.c:d
c:d 6.Nf4 Cc6 7.e3 Ch5 8.Ng5 Db6 9.a3 h6
10.Nh4 g5 11.Ng3 C:g3 12.h:g Ng7 13.Nd3
Dd8 14.Ch2 h5 15.Tc1 Nd7 16.Cb5 Rf8 17.Cf1
g4 18.Cd2 e5 19.Db3 c:d 20.C:d4 C:d4 21.c:d
De7+ 22.Rd1 N:d4 23.Tc7 Nb6 24.Tel Dd6
25.T:b7 Tb6 26.Nb5 Ne6 27.f4 g:f 28.C:f3 Tc8
29.Ce5 Dc5 30.T:f7+ Rg8 31.Tf3 Dcl+ 32.Re2
Tc2+ 33.Rf1 Dd2 Albul cedează.

Deci pînă acum între cei doi adver-
sari scorul este egal.

Dar avem în față 24 de partide...

I. ESTRIN

maestru internațional

Moscova, martie 1963

Botvinnik sau Petrosian ?

Cel care nu este prea inițiat în subtilitățile artei șahului
ar crede că Botvinnik și Petrosian sînt, prin stilul lor,
ca și prin profilul creator, foarte apropiați unul de celălalt.
E drept, la prima vedere, în personalitatea ambilor
mari maestri există multe puncte comune. Dar... numai la
prima vedere. Fiecare șahist de clasă înaltă trebuie să
dispună de două calități esențiale. Prima este perspicaci-
tatea tactică, care permite calcularea variantelor de mai
multe mutări, pentru realizarea loviturilor combinative și
prevederea acțiunilor ofensive ale adversarului. În al doilea
rînd, este vorba despre capacitatea de a da o corectă apre-
ciere a poziției, de a elabora planul strategic corect care
decurge din spiritul acestei poziții, precum și realizarea
sa consecventă.

Cu alte cuvinte, stilul de joc al unui mare maestru este
determinat de preferința pe care o arată față de unul din
aceste două elemente, de mijloacele cu care duce lupta la
tabla de șah. Dacă facem o apreciere din acest punct de
vedere a stilului de joc al lui Botvinnik și cel al lui Pe-
trosian, atunci vedem că într-adevăr ei se aseamănă, acor-
dînd cea mai mare atenție problemelor strategice ale parti-
dei.

Dar, repet, stilul lui Botvinnik și cel al lui Petrosian
par asemănătoare doar la o privire superficială. În reali-
tate, în maniera de joc a acestor frunzași ai șahului există
multe elemente deosebite, multe nuanțe. Deosebirile, fără
îndoială, se vor vădi pe parcursul luptei lor și vor influen-
ța în mod esențial asupra caracterului partidelor, ca și,
la urmă, asupra rezultatului lor.

Astfel, de pildă, Botvinnik rămîne în urma lui Petro-
sian din punct de vedere tactic. Cum au arătat precedentele
meciuri pentru titlu, lui Botvinnik i se întîmplă să rateze
pe plan tactic, în timp ce despre Petrosian știm că atunci
cînd intră în luptă combinativă el se arată totdeauna la
înalțimea situației. Dar n-am spus întîmplător: „atunci
cînd...”. Fiindcă deși are un potențial tactic apreciabil, Pe-
trosian aruncă rar în luptă această armă, preferînd țesă-
tura tracică a strategiei.

De fapt, Petrosian nu este obișnuit să-și impună voința
sa partenerului. Exact invers, Botvinnik pornește de obi-
cei de la primele mutări să-și înfăptuiască, cu dîrzenie de
fier și consecvență, planul ales cu grijă, acționînd ener-
gic asupra poziției adverse, pe un flanc sau celălalt. În
această realizare energetică a planului său, solid construit,
el încearcă să se impună și moralicește în fața adversaru-
lui, una din calitățile remarcabile de luptă ale campionu-
lui mondial. În fiecare partidă, de meci sau de turneu,
Botvinnik luptă pînă la ultima mutare și, dacă poziția o
cere, el merge cu premeditare la risc.

În ceea ce privește pe challenger, este cunoscută anti-
patia sa pentru riscuri în partidă. Petrosian merge la
risc numai în cazuri extreme, forțat de împrejurări.

Botvinnik, jucînd totdeauna în mare încordare, conduce
strălucit părți distincte de partidă, dar cîteodată suferă
scăderi, face și greșeli. Petrosian n-are în cursul partidei
„zvîcniri”, duce lupta mult mai liniștit, egal, mai puțin
strălucit, dar aproape niciodată nu greșește.

Este știut că lui Botvinnik îi este cel mai greu să joace
cu adversari care-l provoacă la luptă tactică. De aceea
mi se pare că multe vor depinde în meci de faptul dacă
Petrosian se va hotărî să-și schimbe maniera sa liniștită
de joc cu care ne-a obișnuit. În lupta șahistă, iar în cea
de meci mai ales, un rol enorm îl joacă factorul psiho-
logic. Într-o serie întreagă de meciuri Botvinnik s-a ară-
tat luptător excelent știind să iasă biruitor din cele mai
complicate situații psihologice.

Sînt unii care consideră că dacă lui Petrosian îi va
reuși să ia de la start avantaj de măcar un punct, aceasta
va decide meciul, dat fiind că următoarele partide el le
poate face remize. Într-adevăr, Petrosian este renumit
pentru „impenetrabilitatea” sa, dar Botvinnik este tocmă
specialistul recunoscut al „pătrunderilor”. El a creat
breșe în dispozitivul de joc al unor asemenea redutabili
adversari ca Max Euwe, Paul Keres, David Bronstein,
Vasili Smislov și Mihail Tal — șahiști cu stilurile cele
mai diferite, prezentînd pentru el reale dificultăți.

TIGRAN PETROSIAN

Mai există o opinie, anume că meciul Botvinnik—Petro-
sian poate fi din punct de vedere sportiv nu atât de
interesant, dat fiind că fiecare dintre adversari obținînd
avantaj se va rezuma în viitoarele partide la construirea
unor „fortărețe” de apărare, ce nu vor permite nici un
atac din partea adversarului. Personal, nu subscriu la o
asemenea posibilitate. Sînt convins că lupta în meci va
fi ascuțită, vie, interesantă, mult mai interesantă chiar
decît întîlnirile dintre Botvinnik și Smislov sau ca me-
ciul-revanșă Botvinnik—Tal.

VIKTOR KORCINOI
mare maestru internațional

ȘAHIȘTII ROMÎNI LA PRIMELE

Alexandra Nicolau la BEWERVIIK

Mergînd pe urmele celebrelor competiții de la Hastings, tradiționalul turneu care se desfășoară în fiecare an în micul orășel olandez Beverwijk a ajuns la a 25-a ediție. Organizatorii, în frunte cu Prof. Dr. Ten Doesschate și cu neobositul Piet Veldheer, și-au dat toată osteneala pentru a da acestui turneu jubiliar o strălucire deosebită. În acest scop numărul participanților în concursul principal a fost mărit la 18, între care nu mai puțin de 11 mari maestri, iar în turneele secundare au luat parte sute de jucători, între care multe nume cu faimă în arena internațională a șahului. Însfîșit, la turneul feminin a fost invitată noua campioană mondială, Nona Gaprindașvili, maestra iugoslavă Joranovici, și, pentru prima oară la Beverwijk, o reprezentantă a șahului românesc.

Astfel, putem spune că între 8 și 26 ianuarie la Beverwijk și-a dat întâlnire o bună parte a elitei șahului european. La festivitatea de deschidere a întrecerilor, cu prilejul tragerii la sorți, publicul spectator a avut ocazia să vadă pe rînd portretele participanților în ordinea „extragerii din urnă”, care de data aceasta s-a făcut de o manieră cu totul originală. Într-adevăr, reprezentantul reginei Olandei și prof.

Ten Doesschate apăsau pe rînd pe niște butoane, iluminînd succesiv portretul și numărul jucătorului.

Atenția principală a numeroșilor amatori de șah care au urmărit întrecerile s-a concentrat de data aceasta, cum era și natural, asupra turneului marilor maestri, deși o „concurență” serioasă a constituit-o prezența Nonci Gaprindașvili, care a dat o notă specială turneului feminin. Vom încerca deci să descriem cit mai veridic aceste două turnee, transpunîndu-ne — pe cît posibil — în rolul spectatorului obiectiv, deși această ipostază este destul de grea atunci cînd ești însuși angajat în luptă.

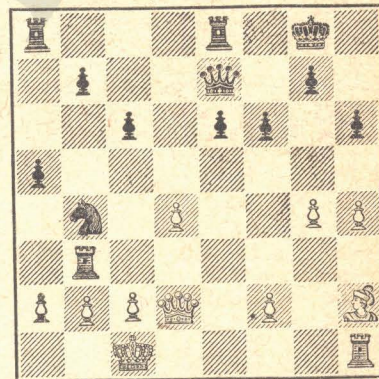
În turneul marilor maestri lupta a fost pasionantă, de la început pînă la sfîrșit. Din primele runde a luat conducerea olandezul Donner (5 din 6) urmat la jumătate de punct de campionul mondial la juniori, iugoslavul Bruno Parma. Marii maestri sovietici Bronstein și Averbach au avut un start mai slab și se aflau la mijlocul clasamentului. În special Averbach „a călcat cu stîngul” și în prima rundă, în partida cu Stahlberg, după ce a ajuns la o poziție strategic superioară n-a observat un mat simplu în două mutări. Înfîngerea aceasta nemeritată a influențat, fără îndoială, jocul marelui maestru sovietic în acest concurs și rezultatul său final. Bronstein a suferit în această etapă, în runda a 4-a, singura sa înfrîngere din concurs, în fața lui Pilnik, deoarece a forțat prea mult jocul într-un final în care avantajul era greu de realizat.

În runda a 7-a s-a jucat una dintre partidele decisive ale concursului. Parma l-a învins pe Donner și a luat conducerea, cu 5½ puncte, urmat la jumătate de punct de Matanovici și Donner și se părea că merge cu pași siguri spre

victorie, deoarece timp de 5 runde îl găsim mereu în fruntea clasamentului. În această etapă a concursului Parma a jucat la un nivel cu totul superior.

Paralel cu seria victoriilor lui Parma a început și seria victoriilor Nonci Gaprindașvili în turneul feminin, (care avînd numai 10 participante a început la 16 ianuarie). Noua campioană mondială s-a prezentat într-o formă excepțională, dovedind o forță de joc cu totul neobișnuită. Ea a cîștigat toate cele 9 partide susținute printr-un joc clar și precis care a determinat pe mulți maestri s-o considere o virtuală urmașă a Verei Mencik, singura jucătoare din trecut care a luat parte cu succes la turneele masculine. De altfel, ca un debut în acest sens, olandezii au invitat-o la viitorul turneu de la Beverwijk, dar de astă dată în grupa maestrilor.

Fanny Heemskerk

Alexandra Nicolau

Tragerea la sorți în turneul feminin a făcut ca, de fapt, partida decisivă pentru locul II să se joace chiar în prima rundă. Am pierdut această întâlnire cu Joranovici și deși după aceea am cîștigat șase partide consecutiv, aceasta nu s-a dovedit suficient decît pentru locul III...

Concursul feminin fiind scurt, participantele au jucat prudent, evitînd complicațiile. O partidă importantă pentru clasament am cîștigat în runda a 3-a, la cunoscuta maestră olandeză Fanny Heemskerk. În poziția din diagramă, survenită dintr-o apărare Caro-Kann, a urmat decisiv:

23.g5! (Străpungerea aceasta este bazată pe ideea jocului pe ambele

Participanții la turneul masculin: jos — Tan, Stahlberg, Bronstein, Van den Berg, O'Kelly, Averbach, Pirc; în picioare — Pilnik, Donner, Gereben, Langeweg, Trifunovici, Van Scheltinga, Matanovici, Robatsch, Ivkov, Parma și Milici.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Gaprindașvili .	(U.R.S.S.)	●	1	1	1	1	1	1	1	1	9
2	Jovanovici . .	(Jugoslavia)	0	●	1	1	1	1	1	1	1	7½
3	Nicolau	(R.P.R.)	0	0	●	1	1	1	1	1	1	6½
4	Gombos	(R.P.U.)	0	0	0	●	1	1	1	1	1	4½
5	Ijiljak	(Jugoslavia)	0	0	0	½	●	1	0	1	1	4
6	Heemskerk . .	(Olanda)	0	0	0	0	0	●	1	1	1	3½
7	Timmer	(Olanda)	0	0	0	0	1	0	●	1	1	3½
8	Vreeken	(Olanda)	0	0	½	½	½	½	0	●	1	3
9	Bacici	(Jugoslavia)	0	½	0	0	0	0	½	½	●	2
10	Wieringen . .	(Olanda)	0	0	0	½	0	0	0	½	½	1½

TURNEE INTERNAȚIONALE ALE ANULUI

flancuri) 23...f:g5 24.h:g5 D:g5 (Dacă negrul nu schimbă damele atunci atacul pe coloana „h” decide repede) 25. D:g5 h:g5 26.a3 Cd5 27.T:b7 (Albul și-a luat pionul imediat înapoi obținând un final câștigat) 27...Te7 28.T:c7 C:e7 29.T:g1 Cf5 30.Nc5 Rf7 31.T:g5 Th8 32.Rd2 și în această poziție, în care câștigul pentru alb este o chesti-

NONA GAPRINDAȘVILI

une de timp, negrul a rezolvat mai simplu problema jucând 32...g6 și cedind imediat deoarece pierde turnul h8.

Să revenim însă la turneul marilor maeștri, în care ultimele runde au adus schimbări importante în clasament. Prima lovitură a fost dată în runda a 13-a de către Pilnik, care a reușit să-l bată pe Parma, redeschizând astfel lupta pentru primul loc. După runda a 15-a, în frunte a reapărut Donner, urmat la jumătate de punct de Bronștein, care treptat a recuperat terenul pierdut în primele runde anunțându-se acum ca un candidat primejdios la primul loc. În această fază a turneului el a jucat cîteva partide de mare anvergură, care merită să fie comentate pe larg. În general Bronștein este astăzi una dintre figurile cele mai interesante ale lumii șahului. După marile sale succese din trecut, el înclină astăzi spre un șah „filozofic”, în genul aceluia practicat cu atîta succes acum o jumătate de veac de Lasker, iar influența lui asupra teoriei șahiste actuale este dintre cele mai mari. Nu întimplător, tocmai el a fost ales pentru a antrena pe Nona Gaprindașvili în vederea meciului pentru campionatul mondial.

Rezultatul concursului a fost decis de ultimele două runde. Finișul puternic al lui Pilnik (care l-a învins în ultima rundă pe Ivkov) i-a permis lui Donner să ocupe primul loc, urmat la jumătate de punct de Bronștein. Succesul acesta al lui Donner a constituit o mare satisfacție pentru olandezi, care de la retragerea lui Euwe din marile competiții

nu mai aveau un reprezentant de mare clasă în arena internațională. Vorbind despre învingător, marele maestru Bronștein l-a caracterizat în felul următor:

„Donner are un simț pozițional fin și știe să acumuleze „pe nesimțite” multe mici avantaje. Trebuie să fii întotdeauna foarte prudent cu el. Mai de mult am avut impresia că nu avea prea multă ambiție pentru locul întâi. În Olanda am simțit însă că vrea să fie primul. A luptat pentru asta și a reușit”.

Clasamentul final se vede din tabel. Trebuie să mai adăugăm că Parma a realizat norma de mare maestru, iar H. Tan (Indonezia) și van den Berg norma de maestru internațional. Dintre participanții celorlalte turnee această normă a fost realizată de olandezii Zuidema, Kuypers și de Rooi, ungurul Sandor și H. Lange (RFG).

În încheiere, trebuie să spunem cîteva cuvinte despre organizare, care a fost excelentă. Arbitrii Orbaan și de Graaf, ca și un mare număr de volun-

tari șahiști au lucrat mult pentru a asigura jucătorilor condiții cit mai bune. S-a publicat un buletin, care apărea după fiecare rundă și s-au tipărit carnețele speciale pentru notarea partidelor. În sfîrșit, timpul liber a putut fi utilizat cu folos, după gustul fiecăruia: excursii în orașele olandeze apropiate, vizitări de muzee cu minunate pinze ale vechilor maeștri ai școlii olandeze, sau — pentru cei prea pasionați de șah — concursuri de șah-fulger în care în loc de metronom se utiliza un... magnetofon!

Am învîrțat multe lucruri folositoare în timpul concursului de la Beverwijk. Mă voi strădui să le aplic în viitoarele competiții, astfel ca să realizez rezultate și mai bune decît cele de pînă acum. Numai învîrțind mereu în întîlnirile cu cele mai bune jucătoare se poate urca treptat scara marilor succese internaționale.

ALEXANDRA NICOLAU
maestră internațională

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1 Donner	●	1/2	1	1	0	1	0	1	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1	12
2 Bronstein	1/2	●	0	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	11 1/2
3 Pilnik	0	1	●	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	11
4 Ivkov	1/2	1/2	0	●	1	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	11
5 Parma	1	1/2	0	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
6 Matanovici	0	1/2	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
7 Averbach	1	1/2	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9 1/2
8 Stahlberg	0	1/2	0	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
9 Robatsch	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	8 1/2
10 Trifunovici	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	8
11 van den Berg	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	8
12 Tan	0	1/2	1	1	1	1	0	1	0	1	1	●	1	1	1	1	1	7 1/2
13 O'Kelly	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	1	7 1/2
14 Milici	1/2	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	7
15 Van Scheltinga	1/2	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	●	1	1	6 1/2
16 Langeweg	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	●	1	6 1/2
17 Pirc	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	●	5
18 Gereben	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 1/2

Turneul de maeștri A: 1-3 Dunkelblum, de Rooi și Zuidema 6, Sándor 5 1/2, Mohrlok 4 1/2 Henneberke 4, Ankerst, Rellstab, Wade 3 1/2, Ditt 2 1/2

Turneul de maeștri B: 1. Kuypers 6 1/2, Canal 6, Lange 5 1/2, Kieninger și Smederevar 5, Fazekas, Kramer, van Seters 4, Steenis 3, Sămisch (!) 2.

Victor Ciocîltea la BAD LIEBENSTEIN

2 mari maeștri, 8 maeștri internaționali și 6 maeștri și-au dat întîlnire la început de an în frumoasa stațiune balneo-climaterică Bad Liebenstein din R.D. Germană. Turneul organizat de forul de specialitate din R.D. Germană s-a desfășurat sub semnul unui echilibru de forțe remarcabil, cei doi cîștigători, la egalitate, ai turneului neputînd fi cunoscuți decît în ultima rundă.

Reprezentanții școlii șahiste sovietice și-au impus superioritatea. Marele maestru Lev Polugaevski, învingătorul de anul trecut la Mar del Plata, ca și maestrul Gipslis, campionul R.S.S. Letone, au meritat din plin rezultatul obținut. Gipslis a fost de altfel singurul concurent neînving.

Adversarul principal al învingătorului a fost iugoslavul Damianovici, multă

vreme lider al turneului, care a slăbit însă la urmă, fiind învins și egalat în ultima rundă de Pietsch. Aceștia doi, împreună cu Karaklaici și semnatarul acestor rînduri s-au distanțat în jumătatea a doua a turneului de restul concurenților. De notat că pe cînd Damianovici este o revelație a ultimelor concursuri, confirmînd acum forța sa și în arena internațională, compatriotul său Karaklaici revine în activitate după o absență de aproape 3 ani. Maestrul Pietsch s-a dovedit din nou cel mai reabil tactician din rîndul șahiștilor din R.D. Germană. Surprinzător, în schimb, locul slab ocupat în clasament de marele maestru Uhlmann, în eclipsă de formă.

Deși mă situez printre fruntașii concursului, rezultatul mă nemulțumește

și constituie pentru mine un insucces relativ. Aceasta mai ales că în ultima vreme am eliminat handicapul teoretic, avut în față la precedentele concursuri și mă prezentam — ca de obicei — în bună condiție fizică... Evident, punctul „nevralgic” l-a constituit partida cu Szily, în care obținerea a cel puțin o jumătate de punct m-ar fi urecat sensibil în clasament.

Păstrez totuși o bună amintire acestui turneu. Organizarea a fost la înaltă, contribuind la crearea unei atmos-

feră plăcute, de caldă prietenie între participanți. Nu voi uita nici frumoasa atenție ce mi-a fost oferită cu prilejul zilei mele de naștere... Împliniam 31 de ani în ziua când trebuia să joc cu adversarul cel mai redutabil, Gipslis. M-a surprins plăcut faptul că venind la rundă am găsit la masa de joc în dreptul numelui meu o frumoasă vază cu flori. M-a felicitat și adversarul meu, dar... n-a ezitat să mă învingă (după ce multă vreme avusesem poziție egală!) Amărăciunea am uitat-o chiar în scara

Flori la masa de joc a fostului campion român...

acelei zile, atunci când maestrul sovietic a ținut să facă tot posibilul pentru aceasta...

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1 Polugaevski U.R.S.S.	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	1	1	10 1/2
2 Gipslis U.R.S.S.	1/2	●	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	10 1/2
3 Damianovici R.P.F. Iugoslavia	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	9 1/2
4 Pietsch R.D. Germană	0	0	1	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	9 1/2
5 Ciočiltea R.P. Română	1/2	0	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	9
6 Karaklaici R.P.F. Iugoslavia	0	1/2	1/2	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	9
7 Fuchs R.D. Germană	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	7 1/2
8 Malich R.D. Germană	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	7 1/2
9 Minev R.P. Bulgaria	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	0	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	6 1/2
10 Lieberth R.D. Germană	0	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	6 1/2
11 Szilágyi R.P. Ungară	1	1/2	1/2	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	6 1/2
12 Uhlman R.D. Germană	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	1/2	6 1/2
13 Jansa R.S. Cehoslovacă	1	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	●	1/2	1/2	1/2	6
14 Szily R.P. Ungară	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	●	1/2	1/2	6
15 Balcerowski R.P. Polonă	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	●	1/2	4 1/2
16 Baumbach R.D. Germană	0	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	●	4 1/2

Deschiderile în turneu de la Bad Liebenstein

În turneul internațional de la Bad-Liebenstein s-au jucat câteva partide, care prezintă cu siguranță interes teoretic și cu care ocazie s-au adus precizări și îmbunătățiri unor variante cunoscute.

Voi căuta să prezint, în cele câteva note ce urmează, aceste noutăți și întăriri, în lumina teoriei deschiderilor contemporane.

PARTIDA SPANIOLA

În „modesta” variantă a schimbului, după 1.e4 e5 2. Cf3, Cc6 3.Nb5 a6 4.N:c6 d:c6 5.0-0 în partida Liebert—Ciočiltea negrul a încercat, după părerea mea, cel mai bun „antidot”: 5...Ng4 și albul nemulțumindu-se cu poziția aproximativ egală ce survine după 6.h3 h5! 7.d3 Df6, a jucat un interesant sacrificiu de pion. În partidă a urmat: 6.h3 h5! 7.d4? N:f3 8.D:f3 D:d4 9.Td1 Dc4 și după 10.Ne3 De6 11.Cc3 Nd6 12.Ca4 Cf6 13.b3 Cd7 albul pentru pionul sacrificat, nu a obținut o compensație suficientă.

În partida Fuchs—Uhlman, albul a jucat la mutarea a 5-a Cc3, după care marele maestru Uhlman a renunțat la planul ce începe cu 5...f6, suficient pentru egalare și a jucat 5...Df6 continuând cu: 6.d4 e:d4 7.C:d4 Nb4 8.0-0 Ce7 9.e5 D:e5 10.Te1 Df6 11.Ce4 Dg6 12.c3 d5 13.c:b4 d:e4 14.Dc2 f5 15.f3 și albul a stat ceva mai bine.

Am adoptat apărarea Steinitz întârziată cu negrul, împotriva maestrului sovietic Gipslis, unde după: 1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c3 Nd7 6.d4 g6 7.Ng5 Ne7! albul a renunțat la mutarea normală 8.N:e7, jucând o idee nouă ce mi se pare interesantă: 8.h4!? În partidă a urmat: 8...h6 9.Nd2 Cf6 10.De2 b5 11.Nb3 Nf8! 12.Ca3 Ng7 13.d:e5 d:e5 14.Cc2 0-0 și negrul nu a întâmpinat greutăți.

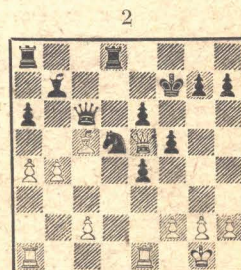
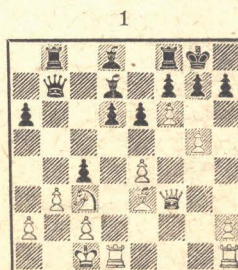
APĂRAREA SICILIANĂ

S-a încercat pentru prima oară un sistem nou în atacul Sozin ce mi se pare destul de eficace.

În partida Ciočiltea—Jansa după binecunoscutele mutări: 1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Nc4, negrul a jucat varianta cunoscută: 6...e6 7.Nb3 Ne7 8.f4 0-0 9.Df3 Dc7, așteptând probabil mutarea încercată de mine la Havana în 1962, împotriva marelui maestru Gligoric 9.f5 la care s-au adus întăriri apărării negre în ultima vreme. A urmat o idee nouă 10.g4!?, la care negrul nu a răspuns consecvent 10...d5!, care după părerea mea este cel mai bine și după 10...Cc6 11.C:c6 b:c6 12.g5 Cd7 13.Ne3 c5 14.0-0-0 c4 15.Na4 Tb8 16.N:d7 N:d7 17.f5 Db7 18.f6 Nd8 19.b3, cu toată poziția precară a regelui său, albul a obținut mai repede atac puternic (vezi diagrama 1).

Într-una dintre cele mai vechi continuări ale apărării siciliene, negrul a adus întăriri ce mi se par valoroase.

Szily—Baumbach: 1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e5! 5.Cb5 a6 6.Cd6+ N:d6 7.D:d6 Df6 8.Da3 (Mutare propusă de I. Bălăneț cu ani în urmă). 8...Cge7 9.Cc3 Tb8! 10.Cd5 C:d5 11.e:d5 Ce7 12.c4 b5 13.h4 Dg6 14.Th3 b:c4 și cu timpul, negrul a obținut o poziție bună.

12. ... Ce6—e5
13. Dd1—e2 Ta8—c8
14. Cb3—d2 Dd8—e7

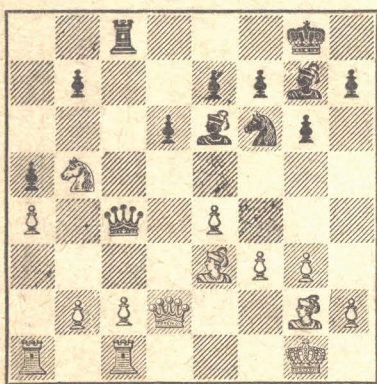
Lupta pentru importantul cîmp c4 s-a încheiat în favoarea negrului, ceea ce îi asigură inițiativa în jocul de mijloc care urmează.

15. Tf1—e1 Ce5—c4
16. Cd2:c4 Dc7:c4
17. Dc2—d2 ...

Schimbul damelor ar fi consolidat dominația negrului pe flancul damei.

17. ... Nd7—e6
18. Cc3—b5 ...

Acum amenințarea asupra pionului a5 combinată cu „vînătoarea” damei negre prin Nf1 sau b2—b3, pare să dea albului un contrajoc eficient...

18. ... Cf6:e4!

Cu aceasta echilibrul material este definitiv răsturnat în această partidă. Pentru două figuri ușoare negrul obține un turn și doi pioni, ceea ce teoretic ar constitui un echivalent material suficient. Pentru Tal nu este însă important acest echilibru material, ci faptul că prin această întorsătură tactică el preia definitiv conducerea partidei obligându-și adversarul să accepte lupta pe terenul complicațiilor, unde nu se simte bine.

19. f3:e4 Ng7:b2
20. Cb5—d4 Ne6—d7
21. Ng2—f1 Dc4—c3
22. Dd2:c3 Tc8:c3

Simplificările sînt favorabile negrului. În general, pe măsura apropierii de final, șansele turnului în lupta cu figurile ușoare cresc.

23: Ne3—d2 Tc3—c5
24. Cd4—b3 Nb2:a1!
25. Cb3:a1 ...

Nu merge 25.Cc5? din cauza 25... Nd4+, urmat de N:c5

25. ... Nd7:a4
Acum pe lingă avantajul pozițional negrul a obținut și avantaj material.

26. Nf1—d3 Tf8—c8
27. Tc1—b1 d6—d5

Modul cum tratează Tal poziția este foarte instructiv. El nu lasă jocul să se stabilizeze pe făgașul pozițional, ci caută mereu să rezolve problemele pe cale tactică. Acum la 28.T:b7 ar fi urmat 28...d:e4 29.N:e4 Td8 30.Nd3 N:c2! cu avantaj decisiv pentru negru.

28. e4—c5 d5—d4
29. Tb1:b7 Tc5:c5

Este interesant de observat cum pe-rechea de nebuni a albului se dovedește lipsită de forță. Inițiativa continuă să rămână la negru.

30. Rg1—f2 Na4—c6
31. Tb7—b6 a5—a4
32. Nd3—a6 ...

Cu aceasta albul încearcă să obțină oarecare contrajoc, fără succes însă.

32. ... Tc8—c7
33. Nd2—h6 ...

La 33.Nf4 ar fi urmat 33...Tf5 34. Re1 e5.

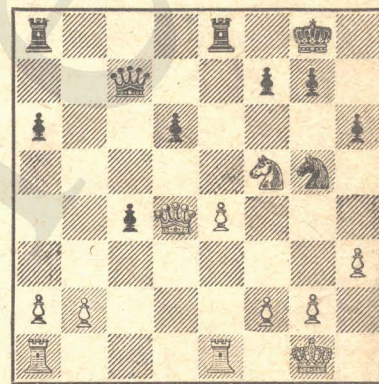
33. ... Te5—f5+
34. Rf2—g1 f7—f6
35. g3—g4 Tf5—c5
36. Nh6—f4 e7—e5

Cu aceasta încercările tactice ale albului sînt definitiv respinse și masa de pioni a negrului se pune în mișcare. În următoarele mutări Tal întreprinde o manevră caracteristică de schimb a unei perechi de turnuri — cunoscut fiind faptul că forța figurilor ușoare este mai mare atunci cînd sînt sprijinite de un turn.

37. Nf4—d2 Nc6—c4
38. Nd2—b4 Tc5—c6
39. Tb6—b8+ Rg8—g7
40. Na6—b5 Tc7—c8!
41. Tb8—b7+ Tc6—c7
42. Tb7—b6 Tc7—b7

Albul cedează.

Td1 Ca5 14.Nc2 Dc8 15.Cf1 Te8 16. Cg3 Ng6 17.Ch4 Cb7 18.Df3 Ce5 19. Chf5 și albul are o poziție excelentă de atac 15...Ch7 16.Chf5 Ng5 (Negrul caută să-și ușureze poziția schimbînd piesele albului care pot evolua decisiv pe flancul regelui. Acesta este și „secretul” strategic al mutării 12...h6). 17.Nb3 (Amenințată 18.N:c4 C:c4 19.d:c5 d:c5 20.Dd6 cu efecte decisive) 17... e:d4 18.c:d4 c:d4 19.N:g5 C:g5 20.N:c4 b:c4 21.D:d4 N:f5 22.C:f5 (Toate mutările de la 17—22 au fost numai schimburi. Poziția s-a simplificat, însă negrul se află în mare dificultate, pentru că nu poate apăra în același timp amenințarea de mat pe g7 și pionul d6. Vezi diagrama).

22...Ce6 23.D:d6 Db7 24.Dg3 Ted8 (Nu se vede altceva mai bun împotriva amenințărilor 25.C:h6 sau 25.Cd6) 25. C:h6+ Rh7 26.Cf5 D:b2 27.Dh4+ Rg8 28.Ce7+ și negrul cedează pentru că la 28...Rf8 29.Cc6 nu poate apăra în același timp matul pe h8 sau calitatea.

45. INDIANA VECHE LA ALB

D. Bronstein

A. O'Kelly

1.g3 Cf6 2.Ng2 d5 3.Cf3 e6 4.0—0 Ne7 5.d3 c5 6.Cbd2 Ce6 7.e4 (Un mod ocolit de a trata deschiderea. Aceeași poziție s-ar fi obținut și după 1.e4 e6 sau după 1.e4 c5. Mutarea 1.g3 lasă negrului multe posibilități de alegere a variantelor și nu are un caracter bine definit. Acum avem pe tablă indiana veche la alb...) 7...0—0 8. Te1 Dc7 9.e5 Cd7 10.De2 (O poziție des întilnită la olimpiada de la Varna și în partidele de la alte turnee din ultima vreme. În jurul pionului e5, care a despărțit tabla de șah în 2 părți, se va da lupta: albul pe flancul regelui și în centru iar negrul pe flancul damei și în centru. Cine va ajunge mai repede?) 10...b5 11.h4 a5? (Pentru că negrul să ajungă la timp cu contraajocul în centru trebuie să facă economie de mutări. Era indicat 11...b4 12.Cf1 Na6 13.Ch2 c4 și negrul a angajat imediat jocul pe flancul damei cu șanse excelente, ca în partida Ciociltea—Pietsch 1963...) 12.Cf1 Na6 13.Ch2 b4 14.h5 Tf8 15.h6 g6 (Poziția negrului a început să se slăbească pe cîmpurile negre, mai înainte ca reacțiunea sa în centru să se fi produs) 16.Nf4 Dd8 17.Cg4 a4 18.Dd2

Beverwijk, 1963

44. APĂRAREA SPANIOLĂ

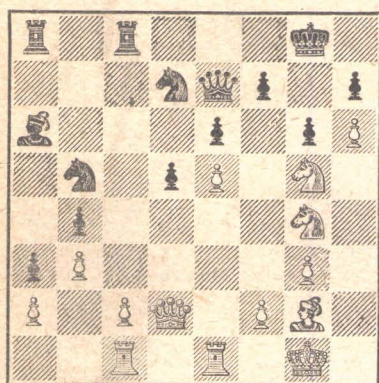
D. Brönstein

Van Scheltinga

1.e4 e5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12. Cbd2 (Pînă aici, pe căile prea cunoscute ale partidei spaniole, varianta Cigorin. Acum negrul angajează partida cu propuneri noi: 12...h6. Mai promițătoare este continuarea 12...c:d4 13.c:d4, prin care se realizează o co-

loana de contraajoc pentru negru). 13.Cf1 Ce4 14.Cg3 Tfe8 15.Ch4 (Manevra de cai efectuată de Bronstein este tipică în această poziție și are ca scop atît ocuparea importantului cîmp f5 cît și aducerea damei pe flancul regelui, la atac. Într-o partidă cu Kopilov, al VII-lea campionat al U.R.S.S., Bronstein, cu albele, a jucat astfel: 1.e4 e5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.d3 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d5 9.C6d2 d:e4 10.d:e4 Ng4 11.h3 Nh5 12.De2 Nd6 13.

c4 19.d:c4 N:c4 20.Ng5 (Schimburi tipice în astfel de poziții pentru a crea

porți de intrare) 20...a3 21.b3 Na6 22. Tac1 Ca7 23.Ne7 D:e7 24.Cg5 Cb5 (Vezi diagrama)

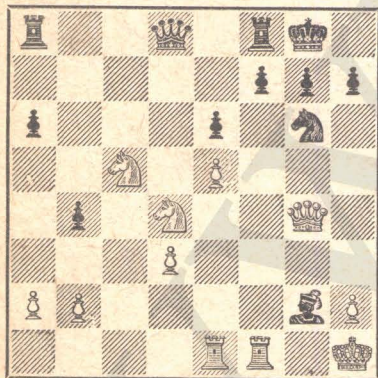
A urmat sacrificiul decisiv: 25.N:d5 Td8 (Neacceptarea sacrificiului strică puțin din frumusețea partidei. După 25... e:d5 26.e6 f:e6 27.D:d5! Tc5 28.D:d7! D:d7 29.Cf6+ Rf8 30.C:d7+ sau 27... e:d5 28.T:e7 Ta7 29.Tg7+ și câștigă ușor) 26.N:a8 C:e5 27.D:d8 D:d8 28. T:e5 Cc3 (Negrul trebuie să constate că atât la 28...D:a8 cit și la 28...Dd2 albul câștigă cu 29.Cf6+ Rf8 30.Cg:h7+ și în cele din urmă pionul „h” decide) A mai urmat 29.Nf3 f5 30.C:e6 Dd2 și negrul cedează în același timp.

Comentarii de M. Rădulescu,
maestru al sportului

Bad Liebenstein, 1963

46. APARAREA SICILIANA
W. Pietsch L. Polugaevski

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 (Marele maestru sovietic Polugaevski, unul dintre cei mai buni cunoscători ai apărării siciliene, joacă cu plăcere aproape toate sistemele a acestei deschideri, cu care de altfel a obținut numeroase succese. El are chiar o variantă care-i poartă și nu mele) 6.Ng5 (Dezvoltarea nebulului la g5, ajunsă aproape la modă, poartă numeroase discuții teoretice în ultimul timp. Acest sistem rămâne însă după părerea mea, una dintre „armele” cele mai bune pentru combaterea variantei alese de negru) 6... Cbd7 7.Nd3 (Așa cum a demonstrat de atâtea ori marele maestru Keres, continuarea logică este aici 7.Nc4, urmat de Dd2 și 0—0—0, cu frumoase posibilități pentru alb. Sistemul ales de alb, care începe cu 7.Nd3 este mai pasiv și nu dă prea multă „bătăie de cap” negrului) 7...e6 8.0—0 Ne7 9.Rh1 Dc7 10.De2 b5 11.Tae1 Nb7 12.f4 b4 13.Cb1 Cc5 14.Cd2 0—0 (Cu mutări simple, negrul s-a dezvoltat armonios și amenință acum foarte tare 15...d6—d5) 15.e5 d:e5 16.f:e5 Cd5 17.Dh5 C:d3 18.c:d3 N:g3 19.D:g5 Dd8! (Foarte

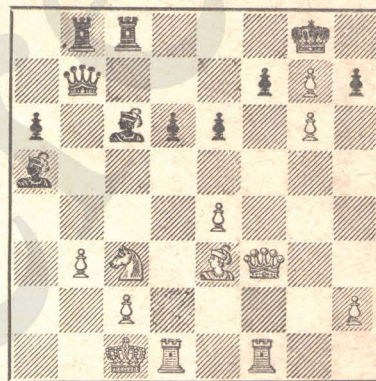
bine! Odată lichidată tensiunea în centru, negrul, cu piesele ușoare plasate excelent, își organizează jocul în legătură cu slăbiciunea pionului „d3” și cu situația pieselor ușoare albe

care nu stau pe cele mai bune cîmpuri) 20.Dg4 Ce7! 21.Ce4 Cg6 22.Cc5 N:g2+! (Vezi diagrama). O combinație corectă care va da câștig de cauză negrului) 23.R:g2 Dd5+ 24. Ce4 C:e5 25.Dg5 f5 26.De7 Tae8 27. D:b4 C:d3 și albul a cedat, datorită marelui dezavantaj material cu care va trebui să rămână după 28...C:e1+ și 29...f:e4.

47. APĂRAREA SICILIANA
V. Ciociltea V. Jansa

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Nc4 (Vestitul atac Sozin, una din variantele preferate ale albului împotriva Apărării Siciliene, care duce la poziții complicate și „tăioase”) 6...e6 7.Nb3 Ne7 8.f4 0—0 (Negrul alege un sistem de apărare propus de marele maestru Gligorici și care se pare a fi unul dintre cele mai bune. Bun este și celălalt sistem, cu dezvoltarea mai întâi a flancului damei prin b5, Nb7 Cbd7, Tc8 și numai după aceea a flancului regelui) 9.Df3 (Impotriva lui Gligorici, Havana 1962, am jucat mutarea mai puțin elastică 9.f5 și după e:f5! 10.e:f5 d5 11.0—0 albul nu a stat rău) 9...Dc7 10.g4 (Bine este aici și 10.Ne3 Cc6 11.0—0 Perez—Smislov, Havana 1962, unde după: 11...C:d4 12.N:d4 b5 13.g4 b4, albul putea juca foarte tare 14.g5! cu joc superior, în locul mutării 14.Ce2? care l-a dus la o poziție fără speranță după 14...Nb7. Ultima mutare, neîntrebuințată încă în concursuri, este propusă de teoreticianul Schwartz în cartea sa de deschideri „Apărarea Siciliană”) 10...Cc6 (O continuare bună, cu toate că mai tare mi se pare 10...d5. Cu prețul sacrificiului unui pion, negrul poate obține frumoase contrașanse, de exemplu: 11.e:d5 C:d5 12.C:d5 Nh4+ 13.Rf1 e:d5 14.N:d5) 11. C:c6 b:c6 12.g5 Cd7 13.Ne3 c5 14. 0—0—0 c4 15.Na4 Tb8 16.N:d7 N:d7 17. f5 Db7 18.f6 Nd8 (Desigur nu mergea 18...D:b2+ din cauza 19.Rd2 Nd8 20. Tb1) 19.b3 (Singura; la 19.f:g7, care numai aparent este o continuare

puternică, negrul avea la dispoziție o combinație frumoasă, care i-ar fi adus câștig, de exemplu: 19...D:b2+ 20.Rd2 D:c3+! 21.R:c3 Na5+ 22.R:c4 Tfc8+ 23.Nc5! T:c5+ 24.Rd4 Nb6! și acum nu merge 25.Tb1 din cauza Td5+! cu câștig în câteva mutări) 19... c:b3 20.a:b3 Na5 21.f:g7 Tfc8 (În această situație negrul, cu două coloane deschise asupra rocadei albe slăbite, cu piesele plasate pe cîmpuri de atac excelente, pare să fie convins că poziția sa este clar câștigată. Cu toate acestea, albul are căi mai numeroase de a ataca și resursele tactice ale poziției sale se vor arăta a fi decisive) 22.Thf1 Nc6 (Șanse de apărare mai bune ar fi dat 22...Ne8) 23.g6! (vezi diagrama)

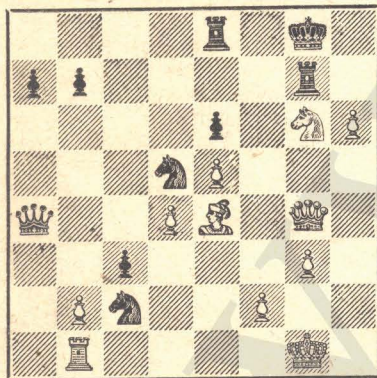

23...h:g6 (La 23...f:g6 ar fi urmat foarte tare 24.Nh6 cu amenințarea decisivă Df8+) 24.Dh3 R:g7 25.Dh6+ Rg8 26.Nd4 e5 27.Td3! Nd7 (Atacul albului a intrat în faza finală; negrul nu mai are apărări suficiente, de exemplu: 27...Nc3 28.N:c3 N:e4 29. Th3 f5 30.D:g6+! Dg7 31.De6+ Rf8 32.D:d6+, cu câștig clar) 28.Cd5 Nd8 29.T:f7! R:f7 (Cu ultimul sacrificiu, albul deschide complet poziția regelui negru) 30.Dh7+ Rf8 31.D:g6 Ne8 32. Tf3+ Nf7 33.Dh6+ Re8 34.Dh8+ Rd7 35.T:f7+ Rc6 36.De8+ și negrul a cedat, deoarece nu mai are apărări împotriva matului pe cîmpul „d7”.

48. APARAREA FRANCEZA
V. Ciociltea W. Uhlmann

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Ce7 5.a3 (În partida Jansa—Uhlmann din același concurs, albul a jucat 5.Dg4 și după 5...Cf5 6.Nd3 h5 7.Df4 Cc6 8. Cf3 Ne7 9.a3 a6 10.h4 b6 negrul a egalat cu destulă ușurință) 5...N:c3+ 6.b:c3 c5 7.a4 (Una din continuările citate de Botvinnik ca dintre cele mai tari) 7...Cb6 8.Cf3 Da5 (Negrul joacă cu consecvență propunerea marelui maestru Keres, din tratatul său de deschidere al apărării franceze) 9. Nd2 Nd7 10.Ne2 c4 11.0—0 (În partida Stein—Uhlmann, Stockholm 1962, albul a preferat să joace mutarea 11.Cg5, care se bucură de mai multă apreciere și aparent este mai energică. După 11...h6 12.Ch6 0—0—0 13.0—0 f5 14.f4 Rb8 15.Tf3 Tc8 16.Tg3 Th8 negrul nu a întâmpinat însă greutăți) 11...

16. Te1 f:e5 (In cel de al XXVIII-lea Campionat al U.R.S.S., Lutikov, cu negrele, împotriva marelui maestru Boleslavski, a ales o altă cale de joc, care începe cu: 12...Cg6 13.Nf1 Dc7 și după 14.g3 0-0-0 15.De2 Td8 16.h4 f:e5 17.d:e5 h6 18.Nh3 Tf7 19. Cd4 C:d4 20.c:d4 albul a stat ceva mai bine fără să reușească totuși să-și concretizeze poziția sa superioară) 13.d:e5 0-0 14.Nf1 Cg6 15. g3 h6 16.h4 Tf7 17.h5 Td8 18.Ng2! (Slab ar fi fost 18.h:g6 pentru că după 18...T:f3 negrul ar fi obținut o poziție excelentă, întrucât la 19.Nf4 ar fi urmat 19...D:c3 20.Ng2 T8:f4! 21.g:f4 T:f4 și pentru calitatea sacrificată negrul are compensație mai mult decât suficientă) 18.Cg6 19.Tf1 d4! (Bine jucat! Fără acest sacrificiu temporar de pion, negrul cu timpul ar fi intrat în poziție foarte slabă, dacă nu chiar pierdută. Albul amenința să apere cimpul e5 cu Del sau De2, după care manevra Cf3—d4 i-ar fi dat avantaj pozițional clar) 20.c:d4 c3 21.Ne3 Cb4 22.Ch4 Ccd5 23.Cg6 Te8 24.Ne4 N:a4 25.Dg4 Db5 (Poziția critică a partidei. Negrul și-a recâștigat pionul și amenință foarte puternic 26...N:c2, cu poziție câștigată. Piesele albe ocupă poziții excelente pe flancul regelui, care însă este destul de apăsător. Pentru îndepărtarea momentană a amenințărilor negrului, albul se decide să sacrifice calitatea) 26.Tf6! Dd7 (Nu mergea imediat 26.T:a4 din cauza 26...D:f1+! 27.R:f1 C:e3+ urmat de C:g4. De asemenea la 26.Ta1 urma N:c2! 27. N:c2 C:c2 și acum din nou la 28.T:c2 D:f1+! După 26. Tf6 poziția turnurilor ar fi fost prea pasivă) 27.T:a4 D:a4 28.N:h6! (La 27... C:c3 ar fi urmat 28.f:e3 C:c2? 29.Dg6 cu câștig datorită amenințărilor N:c2 și Dh7+ urmat de Cg6 mat) 29...C:c2 29.N:g7! T:g7 30.h6. (vezi diagrama)

30...Cce3 31.f:e3 C:e3 32.Dg5 D:d4 (Se pare că amenințările negrului 3b... D:e4 sau 33...Cg4+ vor decide partida în favoarea sa. Atacul negrului însă s-a epuizat și cu mutarea următoare albul câștigă în câteva mutări) 33. h7+! T:h7 (La 33...R:h7 ar fi urmat 34.Dh5+ Rg8 35.Dh8+ Rf7 36.T:b7+ cu mat) 34.Ce7+ Rf8 (La 34...Rh8 ar urmat 35.Df6+ Tg7 36.Dh6+) 35.Df6+ Tf7 36.Cg6+ Rg8 și negrul a cedat înainte de a fi făcut mat prin Dh8.

Comentarii de Victor Ciociltea, maestru internațional

REZULTATELE SFERTURILOR DE FINALĂ ALE CAMPIONATULUI REPUBLICAN DE ȘAH PRIN CORESPONDENȚĂ

EDIȚIA 1962—1965

Grupa I: Găvănescu 5½, Iacob 5, Rizopol 4½, Diaconu 3, Mihailov 2, Alexiu 1, Karker 0; **Grupa a 2-a:** Peiu 6, Cotoman 4½, Gorohov 4, Popescu 3, Ciachir 2½, Boaghe 1, Trandaf 0; **Grupa a 3-a:** Ardeleanu 5, Holzingher 5, Lenta 4, Popescu 3½, Florescu 2½, Luca 1, Vladimirov 0; **Grupa a 4-a:** Ghilela 5½, Mașek 5½, Chiuraru 3½, Hoară 3, Bută 2½, Lambertuz 1, Bebeșel 0; **Grupa a 5-a:** Ciomaga 5½, Trăistaru 5, Ionescu 5, Sapira 3, Sapira F. 2, Praudea 1, Petraru 0; **Grupa a 6-a:** Cărăușu 6, Ionulescu 5, Sapira B. 4, Călugăru 3, Alexandrovici 2, Valko 1, Ciobanu 0; **Grupa a 7-a:** Cernega 5½, Brinzei 4½, Drăgan 4, Albișoru 3½, Udrea 2½, Duda 1, Preoteasa 0; **Grupa a 8-a:** Schatz 6, Ellbogen 4½, Megyeri 4, Humă G. 2½, Ciomănic 2, Alexiu V. 1, Crocus 0; **Grupa a 9-a:** Voljin 5, Weinberg 5, Ostoiu 3½, Zaharia 3, Moise 3, Ceară 1½, Vizdei 0; **Grupa a 10-a:** Pastor 5½, Dona 5, Iuncu 4½, Podaru 2½, Popovici 2, Virsa 1½, Eremia 0; **Grupa a 11-a:** Dragu 5, Goldstein 5, Petrescu 3, Bindiu 2, Moarcăș 2, Savu 1, Zaharia 0; **Grupa a 12-a:** Drug 6, Tancău 4½, Demian 3½, Huzum 3, Cernea 2, Opițoiu 1, Ionescu V. 0; **Grupa a 13-a:** Ionescu A. 5½, Ionescu N. 5, Cojocaru 3, Dobrin 3, Bărbieru 2, Oprescu 1½, Hariuc 0; **Grupa a 14-a:** Perianu 5, Iacob 4, Goagea 3½, Perl 3½, Bondar 2½, Găiu 2, Derdișan 1½; **Grupa a 15-a:** Stan 5½, Ticu 3½, Burduja 3½, Dorgo 3½, Franzen 2, Georgescu 2, Radu 0; **Grupa a 16-a:** Farcaș 5½, Grigorescu 5½, Torceanu 4, Păut 3, Alexandrescu 2, Pricu 1, Fortună 0; **Grupa a 17-a:** Cotea 6, Pătrășcoiu 4½, Zăra 4½, Zambrea 3, Weinberg 2, Stanciu 1, Moșneaga 0; **Grupa a 18-a:** Georgescu 6, Chelcan 5, Laiu 4, Balosescu 3, Stanciu 2, Sendrei 1, Gentimir 0; **Grupa a 19-a:** Coifman 5, Ponescu 4½, Sfera 4½, Codres 3, Pătrăscu 3, Stanciu 1, Nilă 0; **Grupa a 20-a:** Albu 5½, Mircescu 5, Constantinescu 4½, Lustrea 3, Gross 2, Iordache 1, Abramovici 0; **Grupa a 21-a:** Georgescu 5, Enea 4½, Schachter 4, Dimitriu 3, Pop 2½, Canal 1, Pătrăscu 0; **Grupa a 22-a:** a fost anulată; **Grupa a 23-a:** Bodea 5½, Roșca 5, Stingu 4½, Gavrilă 3, Ciobotea 1, Haidamac 1, Trandaf N. 1; **Grupa a 24-a:** Drăghici 6, Topolog 5, Purec 4, Braunstein 3, Androne 2, Moisa 1, Storin 0; **Grupa a 25-a:** Răduică 5½, Spiridon 5, Andrica 4, Alexandru 3½, Lambrino 2, Lăzărescu 1, Scutelnicu 0; **Grupa a 26-a:** Iliescu 5½, Ciudin 5, Humă C. 4, Georgescu 2½, Vădăsan 2, Paniș 2, Muresan 0; **Grupa a 27-a:** Raiu 5, Cojocaru 5, Moise 5, Friedberg 3, Steger 2, Ardeleanu 1, Călin 0 puncte.

REZULTATE

Concursurile cu deschideri obligatorii ale Revistei de Șah

Ediția I — Finala Cat. A: Szabo Elisabeta 1, Makai Suzana 0, Fischer, Fischer 1, Papaianopol, Fischer 1, Dumitru, Berbecaru 0, Fischer, Berbecaru 1, Lambă, Papaianopol 0, Berbecaru, Berbecaru 1, Ferenczi, Berbecaru 1, Ceusianu.

Finala Cat. B: Tăranu 1, Răileanu, Ionulescu 1, Katona, Răileanu 0, Katona, Bărbos 0, Ionulescu, Răileanu 0, Anton, Ionulescu 0, Tăranu, Răileanu 0, Ionulescu.

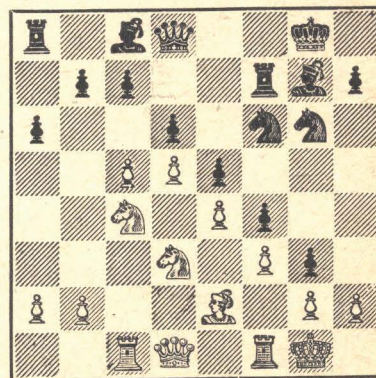
Ediția II-a: Cat. A: Tepeneag ½, Wechsler, Tepeneag 1, Kinel, Mehedinți 0, Parasciv, Farkas 1, Brinzei, Vasile 0, Parasciv, Hang ½, Arz, Hang ½, Iancso, Hang 0, Wechsler, Radu 1, Hang, Lazăr 0, Hang, Iancso 1, Radu, Parasciv 1, Șerban, Șerban 0, Murariu, Șerban 1, Hires, Hires 0, Parasciv, Parasciv 1, Arz, Arz 1, Hires, Șerban 0, Arz, Arz 1, Radu, Arz 1, Marian, Arz 0, Iancso, Arz 0, Vasile.

Cat. B: Stan 1, Bizim, Bizim 1, Ciongaru, Ionulescu 0, Tăranu, Breban ½, Rozsnyak, Manole 0, Weinberg, Weinberg ½, Breban, Leus-tean 0, Weinberg, Weinberg 1, Diaconu, Weinberg 1, Cernea, Rozsnyak 0, Weinberg, Bizim 1, Moarcăș, Ticu 0, Bizim, Mustețea 0, Megyeri, Zăra 1, Orșanșchi, Zăra 1, Franzen, Zăra 1, Megyeri, Dirmon ½, Chiritoiu, Dirmon 1, Nicolau, Megyeri 1, Tăranu, Dona 0, Megyeri, Megyeri 0, Diaconu, Sapira 1, Tăranu, Megyeri 1, Tăranu, Tăranu 0, Florescu, Moarcăș 0, Sapira, Megyeri 1, Sapira, Mustețea 1, Sapira, Sapira 1, Diaconu, Tăranu 1, Dona, Tăranu 0, Bută.

49. APARAREA INDIANA VECHĂ

J. Botka I. Mitroiu
(Dinamo Budapesta) (Petrolul Ploiești)
Sferturile de finală ale „Cupei celor 500 orase”

1.d4 Cf6 2.e4 d6 3.Cf3 g6 4.Cc3 Ng7 5.e4 0-0 6.Ne2 e5 7.0-0 (La 7.d:e5 d:e5 8.D:d3 T:d8 cu donă continuări plauzibile: a) 9.C:e5 C:e4! 10.C:e4 — greșit este 10.C:f7? din cauza 10...N:c3+, cu câștig de figură — 10...N:e5 11.0-0 Cc6 12.Te1 Rg7 13.a3~Nf5 14.Cg3 Ne6 15.Nf1 a5 16.Tb1 a4, Sanchez—Gheller, Stockholm 1952, și negrul are inițiativa; b) 9.Ng5 Te8! 10.Cd5 C:d5 11.c:d5 c6. Dr. M. Euwe consideră această poziție cu șanse egale. În partida Voiculescu—Partos, finala campionatului R.P.R. 1962, s-a continuat cu: 12.Nc4 b5 13.Nb3 Nb7 14.Td1 c5 15.0-0 Cd7 16.Nc2 f6 17.Ne3 Nf8 18.b3 Na6! 19.Cd2 b4 20.Tf6! Cb6 cu avantaj pozițional pentru negru. Albul a supraestimat valoarea pionului liber „d4”, fără să țină seama de șansele negrului pe flancul damei unde deține majoritatea de pioni) 7...Cc6 8.d5 Ce7 9.Ce1 Cd7 10.Cd3 f5 11.f3 f4 (Negrul joacă avind ca model partida Taimanov—Najdorf, turneul candidaților, Zürich 1953, unde în loc de 10.Cd3 s-a jucat: 10.Ne3 f5 11.f3 f4 12.Nf2 g5 13.Cd3 Cf6 14.c5 Cg6 15.Ta1 Tf7 16.Te2 Nf8! cu atac puternic pentru negru) 12.Nd2 g5 13.Ne1 Cg6 14.Te1 Cf6 15.Cb5? (Evident, trebuia direct 15.c5!) 15...a6! 16.Ca3 g4! (Profită de faptul că pionul din e4 a rămas neapărat) 17. c5 Tf7 (Prin intervenție de mutări s-a ajuns la o poziție asemănătoare partidei Pachmann—Pidevski, Dresden 1956, unde s-a continuat cu 17...g3! 18.hg3 Ch5 19.g:f4 e:f4 cu joc foarte complicat) 18.Cc4 g3! (Vezi diagrama).

(Printr-un sacrificiu de pion, negrul decide rapid partida în favoarea sa) 19.c:d6 (La 19. h:g3 urmează 19...Ch5! ca în partida) 19...Ch5! 20.d:c7 Dh4! 21.h:g3 f:g3 22.N:g3 C:g3 23. Cf2 Nh6! și albul a cedat din cauza amenințărilor 24...Nf4, 25...C:e2 și 26...Dh2+ care duc la mari pierderi de material sau mat, de pildă 24.Cd6 (b6) Ne3! urmat de 25.Dh2 mat sau 24.Cd3 b5! etc.

Comentarii de Ing. Carol Partos, maestru al sportului

Activitatea șahistă în țară

CAMPIONATELE ORAȘELOR...

...CLUJ

Cu fiecare an, întrecerile celor mai buni șahiști localnici stîrnesc tot mai mult interes în rîndurile iubitorilor șahului din marele oraș de pe malurile Someșului. Lupta pentru înțietate, pasionantă pînă în ultimele runde a adus aproape totdeauna nume noi pe tabela de onoare a învingătorilor.

Ultimul campionat clujean a consemnat succesul clar al reprezentanților secției de șah a clubului sportiv „Știința”. La băieți, titlul de campion a revenit studentului Carol Drozd, pentru prima oară victorios în această tradițională competiție. Succesul se datorește pregătirii temeinice și mai cu seamă dirzeniei cu care și-a disputat șansele în fiecare partidă, calitate cu care și-a întrecut principalii săi adversari, candidații de maestru Adrian Buza și Gabriel Simon. Rezultate meritorii au obținut și următorii clasați, Koloman Szell și Mihai Berinde, precum și tinărul Dorin Oană, campionul de juniori al Clujului. În tabelul pe care îl publicăm în această pagină se pot urmări rezultatele complete ale competiției.

Ca și la băieți, întrecerea fetelor a fost dominată de reprezentantele clubului „Știința”. Pe primele două locuri s-au situat Rodica Ghișă, finalista campionatului republican de anul trecut și Maria Eberlein, ambele realizînd cîte 9½ puncte. Titlul de campioană va fi decis în meciul de baraj pe care cele două frunțase ale întrecerii îl vor susține în curînd. Pe locurile următoare s-au clasat: V. Topan (C.S.M.) 7½ puncte, E. Szabo (C.S.M.) 7, M. Mărgineanu (Spartac) 6, F. Grossman (Progresul) 5, E. Kovasny (Spartac) 4½, M. Necșe (Surdomuți) 3, M. Pandrea (Progresul) 2, I. Marton (Surdomuți) 1 și C. Szabo (Progresul) 0 puncte.

Dr. Victor Malcoci,
correspondent regional

...IAȘI

Elegantele săli ale Casei tineretului din Iași au găzduit, de curînd întrecerile pentru desemnarea celui mai bun șahist din oraș. Actuala ediție a campionatului ieșean, cu toată absența candidatului de maestru A. Marcovici, a trezit un interes deosebit în rîndurile localnicilor, atrași atît de lupta propriu-zisă pentru titlu, cît și de evoluția printre participanți a actualei campioane republicane, maestra Margareta Perevoznic.

Chiar după primele runde a început să se contureze victoria convingătoare a candidatului de maestru Ioan Moisini: luînd un „start” foarte bun — 5 puncte din 5 partide jucate — proaspătul campion ieșean a condus cu autoritate pînă la ultima rundă și a terminat concursul neînvinș. Alături de Moisini, o comportare foarte bună a avut-o studentul în anul I Zoltan Nagy, clasat pe locul doi. Cele 7 victorii realizate în concurs sînt o dovadă clară a maturității și seriozității cu care a jucat de-a lungul întregului concurs. De altfel, cu această ocazie Nagy a obținut și o notă de candidat maestru. Mențiuni speciale se cuvin tinărului W. Hann și mai vîrstnicilor D. Rădulescu și C. Ciochină, situați pe locurile următoare în clasamentul final, pe care vi-l prezentăm în tabelul de mai sus. Înfrîngerea neașteptată din partea lui N. Gaidagis a privat-o pe Margareta Perevoznic să ocupe un loc printre frunții întrecerii.

Comisia locală de șah a reușit să asigure condiții satisfăcătoare pentru desfășurarea acestei ediții a campionatului individual masculin al orașului. Pe cînd vom vedea însă șahistele ieșene disputîndu-și titlul de campioană?

Gh. Vasiliu,
correspondent

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1 Moisini I.	Știința	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8½
2 Nagy Z. II	Știința	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	7½
3 Rădulescu D. . .	C.S.M.S.	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	6
4 Ciochină C. . . .	C.S.M.S.	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	5½
5 Hann W.	Știința	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	5½
6 Perevoznic M. . .	Petrolul Ploiești	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	5
7 Aldea H.	Știința	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	4
8 Săseanu I.	Locomotiva	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	4
9 Gaidagis N. . . .	C.S.M.S.	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	4
10 Tovstîuc B. . . .	C.S.M.S.	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	3½
11 Polinger A. . . .	C.S.M.S.	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1½

...TIMIȘOARA

Titlul de campion al orașului a revenit, la mare luptă doctorului Romulus Alexandrescu. După 15 runde, el a acumulat 12 puncte, întrecînd de puțin pe principalii săi urmăritori, Valer Stepan 11½ și Mircea Rozvan 11 puncte. În rest, clasamentul are următoarea înfățișare: A. Bălan 9½, P. Zimmer, I. Dickman 9, Gh. Mușan 8½, M. Cîmpeanu 8, A. Ticman 7½, Gertrude Baumstarck 7, V. Dumitrescu 6, P. Rancov, D. Kelemen 5½, L. Jurcă, Tinca Predescu 3½ și Mirică 3 puncte.

Campionatul timișorean a prilejuit cîteva partide interesante, care dovedesc buna pregătire teoretică și forța de joc a participanților. Interesantă a fost evoluția talentatei Gertrude Baumstarck: în întrecerea cu cei mai buni jucători din Timișoara ea a ocupat un merituos loc 10. De altfel, victoriile obținute în fața campionului orașului și în fața lui Mircea Rozvan, clasat pe locul 3, vorbesc de la sine despre posibilitățile acestei veritabile speranțe a șahului timișorean.

ALEXANDRA NICOLAU—MARGARETA TEODORESCU 3—1

Concomitent cu meciul Gheorghiu—Günsberger, s-a desfășurat în Capitală înfrîngerea de baraj dintre șahistele noastre frunțase Alexandra Nicolau și Margareta Teodorescu. După cum se știe, cele două jucătoare împărțiseră la egalitate locurile 2 și 3 la ultima finală de campionat. Pentru departajare s-a jucat un meci de patru partide, care a revenit la scor categoric maestrei internaționale Alexandra Nicolau, învingătoare cu 3—1.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 Drozd C.	Știința	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12½
2 Buza A.	Știința	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11½
3 Simon G.	Știința	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	10½
4 Szell K.	C.S.M.	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
5 Berinde M.	Progr.	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	9
6 Malcoci V.	Știința	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	8½
7 Nagy B.	C.S.M.	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	8½
8 Kontrol I.	C.S.M.	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	8½
9 Oană D.	Știința	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	8
10 Szilagyi C. II. . . .	C.S.M.	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	8
11 Molnar A.	C.S.M.	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	8
12 Szilagyi C. I. . . .	C.S.M.	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	6
13 Balla A.	C.S.M.	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	5
14 Biro E.	Progr.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	4½
15 Kerekes E.	C.S.M.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	3
16 Varga F.	Voința	0	—	0	0	—	0	1	—	0	0	0	0	1	0	0

Devenite tradiționale, campionatele universitare de șah stîrnesc an de an tot mai mult interes în rîndurile tineretului studios. În decorul fermecător al Sinaiei înveșmîntate în haină proaspătă de iarnă, șahiștii studenți sosiți aici la odihnă odată cu alți aproape 2 000 de colegi și-au împărțit egal zilele de vacanță între excursiile pe schiuri pe cărările albe ale munților și întrecerea pasionantă pentru titlul de campion universitar de șah.

Numărul mare al participanților, 28 băieți și 18 fete, a determinat organizatorii să desfășoare concursul după sistemul elvețian, de-a lungul a 7 runde. Desigur, condițiile unui astfel de concurs nu sînt de natură să asigure cea mai riguroasă verificare a posibilităților fiecărui participant. Un start bun sau un eșec intîmplător au consecințe a căror influență cu greu mai poate fi schimbată pe parcurs. Totuși, putem afirma că noii campioni, studentul Iosif Szabo din anul III al facultății de Economie generală și studenta Heidrun Brantsch din anul II al facultății de Filologie, ambii din București, și-au cîștigat pe merit titlurile, într-o luptă pasionantă, cu adversari de valoare, a cărei tensiune a crescut neconștient pînă la încheierea concursului.

La băieți, prima rundă a și adus prima mare surpriză: Carol Drozd, component al reprezentativei noastre studențești la ultimele campionate mondiale universitare și unul din favoriții întrecerii, a fost învins de Cristian Crăciun din București, într-o partidă care anunța, de altfel, locul fruntaș pe care-l va cîștiga acesta din urmă în clasamentul final. Tot ca o surpriză a părut și înfrîngerea timișoreanului Adam Valeriu în partida cu Adrian Ionescu din București. În runda a doua, încep să se contureze unele clarificări, pentru ca după runda urmă-

toare, în fruntea clasamentului să rămînă numai Iosif Szabo și V. Botezatu din Brașov. Înving în runda a patra, acesta cedează pasul, astfel încît Szabo va conduce singur, cu autoritate, pînă la capătul întrecerii. Performanța sa

HEIDRUN BRANTSCH

este remarcabilă, dacă ne gîndim că în ultimele trei runde a avut de înfruntat asaltul principalilor săi urmăritori, Nicolae Dăneș și Valeriu Adam, precum și al campionului de anul trecut, Ion Zarcu. De altfel, rezultatele sale, 6 victorii și o singură remiză, vorbesc de la sine.

Al doilea clasat, N. Dăneș, lăsînd în mod neașteptat o jumătate de punct în runda a treia unui jucător mai puțin experimentat, nu a mai putut reface terenul pierdut, deși a jucat cu deosebită forță în continuare. Din rest, merită a fi consemnate rezultatele tinerilor studenți C. Crăciun, despre care am pomenit deja și Zoltan Nagy din Iași, clasați la egalitate de puncte pe locurile III—IV.

Fără să fie deosebiti prea mari, totuși șahiștii din București și din Timișoara s-au dovedit cei mai bine pregătiți la această ultimă ediție a campionatului universitar.

La fete, diferența de forță de joc între participante a fost mai evidentă și aceasta s-a văzut chiar din primele runde. Cu toate acestea lupta pentru întietate a fost deschisă pînă la încheierea concursului. După runda a cincea, nu mai puțin de opt concurente candidau cu șanse aproximativ egale la primul loc. Runda următoare a clarificat însă aproape totul, lăsînd în cursă numai primele două clasate, Heidrun Brantsch și Gertrude Baumstark, care aveau să-și dispute titlul pe cale indirectă. În ultima rundă, ambele au obținut victorii, astfel încît învingătoarea a fost desemnată pe baza calculului Sonneborn. Este interesant de arătat că „sortii” nu le-au dat posibilitatea să se întîlnească niciodată direct de-a lungul întregului concurs.

Merită să fie menționată în mod deosebit comportarea mezei turneului, școlărița timișoreană Pia Brinzeu, care la cei 14 ani ai săi a dovedit nu numai o bună pregătire teoretică, dar și un talent remarcabil. În final, s-a clasat pe locurile III—IV, la egalitate de puncte cu alte jucătoare mai experimentate.

IOSIF SZABO

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18-28		
1	Szabo Iosif	București	●	1/2	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6 1/2	
2	Dăneș Nicolae . . .	București	1/2	●	1	1/2	—	1/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	5 1/2	
3	Nagy Zoltan	Iași	—	0	●	1	—	—	1	1/2	—	—	1	—	—	1	—	—	1/2	5	
4	Crăciun Cristian . .	București	—	1/2	0	●	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1/2	—	1	5	
5	Drozd Carol	Cluj	—	—	—	0	●	—	—	1/2	—	1/2	—	1/2	1	—	1	—	1	4 1/2	
6	Adam Valeriu . . .	Timișoara	0	1/2	—	—	—	●	—	0	1	—	1	—	—	—	—	—	2	4 1/2	
7	Botezatu Vasile . .	Brașov	0	—	0	0	—	—	●	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	4
8	Zarcu Ion	Timișoara	0	—	1/2	—	—	—	—	●	1	—	—	0	1	—	—	1/2	—	1	4
9	Ionescu Adrian . .	București	0	—	—	—	1/2	1	—	0	●	—	1	1/2	—	—	—	—	—	1	4
10	Georgescu Costin . .	București	—	—	—	—	—	0	—	—	—	●	1/2	—	—	—	1	1/2	—	2	4
11	Hanu Ion	Galați	—	—	0	—	1/2	—	—	—	0	1/2	●	—	1	—	—	—	—	2	4
12	Paradi Levente . .	Tg.Mureș	—	—	—	—	—	0	—	1	1/2	—	—	—	—	0	—	—	—	2 1/2	4
13	Iljin Nebojsa . . .	București	—	—	—	—	1/2	—	—	0	—	—	0	—	—	—	—	—	1/2	3	4
14	Rădulescu Constantin	Timișoara	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—	1	—	—	●	—	—	1/2	2	3 1/2
15	Chisu Mihai	Cluj	—	—	—	0	—	—	—	—	—	0	—	—	—	—	●	—	—	3 1/2	3 1/2
16	Hann Werner	Iași	—	—	—	—	1/2	0	—	0	1/2	0	1/2	—	—	—	—	—	—	2	3 1/2
17	Brindus Iuliu . . .	Tg. Mureș	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1/2	1/2	—	—	●	2 1/2	3 1/2

A. Covaci (Tg. Mureș), V. Sabău (Petroșani), A. Bardoș (Cluj), D. Chirilă (Craiova) 3, H. Aldea (Iași), R. Lisanu (Galați) 2 1/2, G. Gladchenko (Brașov), Gh. Costinar (Baia Mare), D. Emilian (Timișoara) 2, C. Bălănescu (Petroșani) 1 1/2, V. Mărieș (Baia Mare) 1/2 puncte.

În ambele concursuri s-a jucat cu forță deosebită, buna pregătire a imensei majorități a concurenților fiind evidentă. Se poate spune cu certitudine că actuala ediție a campionatelor universitare de șah s-a ridicat la un nivel superior anilor precedenți. Aceasta a și determinat organizatorii, Uniunea Asociațiilor Studențești din R.P.R. să acorde nu mai puțin de trei premii de

UNIVERSITARE, 1963

frumusețe unora din partidele disputate cu acest prilej. Una dintre acestea este partida Cristian Crăciun (București) — Mihai Chișu (Cluj), în care, după mutările 1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.e4 b6 4.e5 Cg8 5.d4 Nb4 6.Dg4 g6 7.a3 N:c3

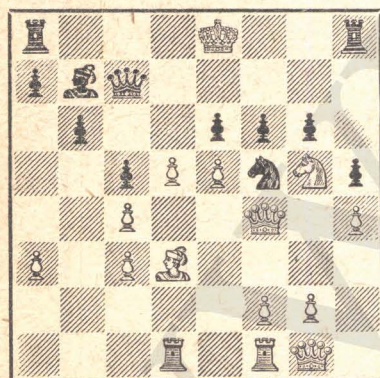
Nc8 (Nu se vede altceva mai bun) 26.Td5 Dc7 27.Tfd1 De7 28.e6! Tf8 (La 28...N:e6 29.De5) 29.Td8+ D:d8+ 30.T:d8+ R:d8 31.Dd6+ Re8 32.e7! Tg8 33.Db8+ Rg7 34. D:g8+ și negrul a cedat.

La Casa de cultură din Sinaia, în timpul desfășurării finalelor universitare

8.b:c3 Nb7 9.Ng5 De8 10.h4 h6 11.Ne3 h5 12.Dg3 e5 13.Nd3 Cc6 14.Cf3 Cce7 15. 0-0 Ch6 16.N:h6 T:h6 17.Df4 Th8 18.Cg5 Cf5 19.d5 De7 20.Tad1 f6, s-a ajuns la poziția din diagrama 1. Situația nesigură a regelui negru, rămas în centrul tablei, dă posibilitate albului să treacă imediat la acțiuni decisive. A

1

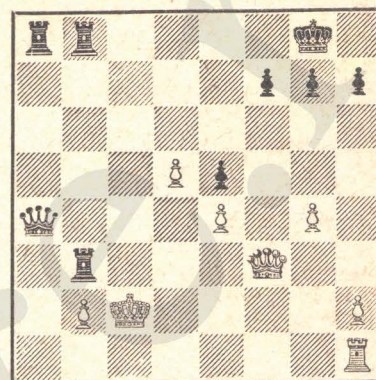

urmat: 21.N:f5! g:f5 (Forțat, altfel 21.N:g6+ cu câștig imediat) 22.d:e6! f:g5? (Acceptarea sacrificiului îl duce pe negru repede la o poziție fără speranță; după 22...d:e6 23.Cf3 lupta rămâne încă deschisă) 23.e:d7+ D:d7 (Singura posibilitate) 24.l:g5 Dc6 25.f3

tida) 35.Rd2 Dd4+ 36.Re2 D:e4+ și albul a cedat.

Al treilea premiu de frumusețe a fost obținut de Gertrude Baumstarck pentru partida sa cu Rodica Ghișu.

2

A intrat în tradiția acestor campionate ca să se ofere participanților premii pentru cele mai bune rezultate la învățătură. Anul acesta, premiile s-au acordat Gertrudei Baumstarck și lui Carol Drozd (ultimul a obținut nota 10 la toate examenele din sesiune).

Revenind la cele ce spuneam la începutul acestui articol, credem că actualul sistem de disputare a campionatelor universitare de șah poate fi îmbunătățit. O competiție de amploarea unui adevărat campionat republican trebuie să ofere posibilitatea unei selecționări cât mai exacte a participanților și aceasta nu se poate obține într-un turneu de mai puțin de 10 runde.

Zilele vacanței de iarnă a studenților oferă condiții pe deplin satisfăcătoare organizării unui turneu individual cu o durată mai mare, ceea ce ar contribui în măsură însemnată la creșterea valorii și prestigiului campionatelor universitare de șah.

Alăturat prezentăm clasamentele finale ale celor două campionate.

T. Rădulescu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

1	Brantsch Heidrun . . .	București	● ½	1	½	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	6
2	Baumstarck Gertrude .	Timișoara	½	●	½	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	6
3	Vidrașcu Viki	București	0	½	●	1	½	—	—	½	—	—	—	1	—	1	—	—	4½
4	Cioponea Didona . . .	Timișoara	½	—	0	—	—	½	—	1	1	½	—	—	—	1	—	—	4½
5	Brinzeu Pia	Timișoara	0	—	½	—	—	●	0	1	—	—	1	—	—	1	—	—	4½
6	Ionescu Marieta	Iasi	—	—	—	½	1	●	0	0	1	—	—	1	—	—	1	—	4½
7	Popa Speranța	Timișoara	—	—	—	0	1	●	0	0	—	—	—	1	—	—	1	1	4
8	Irimescu Ecaterina . . .	Iasi	0	0	—	0	—	—	1	●	—	—	—	—	1	1	—	—	4
9	Ghișu Rodica	Cluj	0	0	½	0	—	—	1	—	—	—	●	—	—	—	—	—	3½
10	Zaharia Rodica	București	—	0	—	½	0	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3½
11	Ghișu Voichita	Galați	—	—	—	—	—	—	0	0	●	1	—	0	½	1	1	—	3½
12	Radu Verona	București	—	—	—	—	—	—	—	—	0	●	0	1	1	0	—	—	3
13	Rachbucă Simona . . .	Timișoara	—	0	—	—	—	0	0	—	—	0	1	—	—	—	1	—	3
14	Grigoriu Maria	Galați	0	—	0	—	—	—	0	—	—	1	0	—	—	●	1	—	3
15	Tăranu Heana	Cluj	—	—	—	—	—	—	0	0	—	½	0	—	0	—	—	1	2½
16	Coteț Drăguța	Petroșeni	—	—	0	0	0	—	—	—	—	0	1	0	—	—	—	—	2
17	Petre Creția	Petroșeni	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	0	—	0	0	●	1
18	Telegdi Irma	Tg. Mureș	—	—	—	—	—	—	0	0	—	0	—	0	0	—	0	—	0

SAH magazin

CUVINTE DE SPIRIT...

Aforismul atribuit lui Tarrasch „...Nu e niciodată prea târziu ca să cedezi!...” continuă să dea naștere la justificare nedumeriri, așa că poate fi din nou pus în discuție.

În fond, asupra cui este îndreptată săgeata de spirit a cunoscutei fraze? După opinia unora, e vorba aici despre acei șahiști care întârzie să se recunoască învinși, în poziții fără speranță. Acestora — chipurile — le spune Tarrasch: nu e prea târziu ca să cedați! Alții au părerea exact opusă. Cuvântul de spirit caută să dea curaj jucătorilor neîncrezători în propriile lor forțe, care se grăbesc să cedeze în fața

adversarilor recunoscând că mai puternici, stricându-și astfel șansele reale de rezistență aflate pe tablă. Deci, mai exact, Tarrasch voia să ne spună: „Nu vă grăbiți! Niciodată nu e prea târziu ca să cedezi. Aveți tot timpul...” Da și nu, vor spune amatorii de logică exactă. Cum adică „niciodată” nu e prea târziu?... Doar dacă lupți până când ești făcut mat pe tablă, atunci e într-adevăr prea târziu ca să cedezi! Adversarul nu te mai ascultă... Așteaptă doar să-ți semneze fișa.

Și atunci, ce trebuie să înțelegem din celebrul aforism? Atâta doar că, așa cum sînt cîte odată cuvintele de spirit, el nu exprimă altceva decît... nimic.

„PRECAUȚIE“

Desen de N. Claudiu

ÎN 2 RÎNDURI

Un gestionar

Cu toate că e cam pățit
el joacă tot... descoperit.

Unul care face exces de zel

El pierde-zilnic. E normal:
cînd joacă, sare... peste cal.

Un îndrăgostit

În mod constant, a preferat
„gambitul damei — acceptat”.

Un electrician

Mereu (spre marea lui surpriză)
rămîne cu o piesă-n... priză.

Un chimist

El caută, de multă vreme,
soluția unei... probleme.

Un birocrat

Nu recunoaște cînd e mat:
ar vrea să-i faci și-un... referat.

Un psihiatru

E inutil să vă mai spun
că n-ar schimba nici un... nebun.

Un scriitor

E izolat și taciturn;
salvarea lui este în... turn.

Un pesimist

El e un jucător integru:
îi place numai cîmpul... negru.

Mircea Codrescu

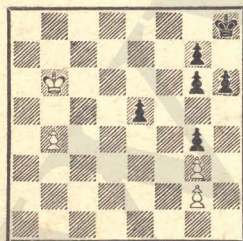
STUDII și PROBLEME

Studii

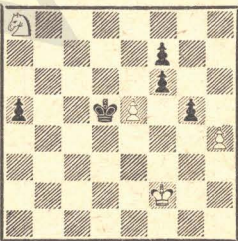
Seleționări

V. Evreinov
Pr. II „Szachy” 1960

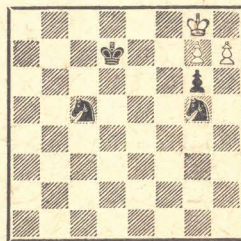
A. Alb câștigă

V. Korolkov și
L. Mitrofanov
Pr. II „Schach-Echo” 1961

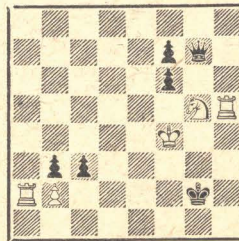
B. Alb câștigă

A. Koranyi
Pr. I, „Magyar Sakl” 1961

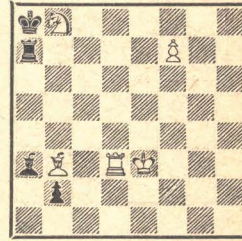
C. Remiză
(Negrul mută)

V. Korolkov și
L. Mitrofanov
Pr. I, F.I.D.E. 1962

D. Remiză

A. Kazanțev și
G. Kasparian
Pr. II, F.I.D.E. 1962

E. Alb câștigă

A. — 1.Rc5 Rh7! (1...e4 2.Rd4 e3 3.R:e3 g5 4.Re4!) 2.Rd5 g5 3.Re4! Rg6 4.b5 Rh5 5.b6 g6 6.Rd5! e4 7.b7 e3 8.b8C! e2 (8...b8D? e2 9.Db1 e1D 10.D:e1 pat) 9.Cd7 e1D 10.Cf6 mat.

B. — 1.h5 a4 2.Cb6+! (2.h6? a3 3.Cb6+ Re4!) 2...R:e5 3.h6 a3 4.Cc4+! (4.h7? a2 5.Cc4+ Rf4) 4...Rf5 5.h7 a2 6.Cc3+! (6.h8D? a1D 7.Cc3+ Re4) 6...Rg6 7.h8D a1D 8.Dg8+ Rh6 9.Cf5+ Rh5 10.Dh7+ și 11.Ce3 mat.

DEZLEGĂRI

C. — 1...Re8 2.h8N! Rd8 3.Rf8 Cd7+ 4.Rg8 Cf6+ 5.Rf8 remiză; 1...Re7 2.h8C! (2.h8N? Re6!) Cd7 3.C:g6+ Re8 4.Ce5! Cf6+ 5.Rh8 remiză; 1...Re6 2.Rh8! Cf7+ 3.Rg8 Ch6+ 4.Rh8 remiză; 1...Cc4 2.Rf8! C:h7+ 3.Rf7 remiză.

D. — 1.Ta1 Dg6 2.Th2+ R:h2 3.Cf3+ Rh3 4.Th1+ Rg2 5.Th2+ (5.Tg1+? Rf2) 5...Rf1 6.Re3! Dc2 7.Th1+

Rg2 8.Tg1+ Rh3 9.Rf4! Dg6 10.Th1+. Cele două amenințări de mat ale albului se succed etern: remiză pozițională.

E. — 1.Cd7! b1D 2.Nd5+ Db7 3.Tb3 Nd6 4.Ng2 (h1) Ne7 5.Rd3 Nd6 6.Rc3 Ne7 7.Nd5! Nd6 8.Rb2 Ne7 9.Rb1 Nd6 10.Tb2 Ne7 11.Rc2! Nd6 12.N:b7+ T:b7 13.Ta2+ Ta7 14.Cb6 Rb7 15.T:a7+ R:a7 16.Cc8+ câștigă.

REVENIRI...

Poate nu greșești zicând că munca etudistului nu se sfârșește niciodată... Poziția unui studiu de final conține de multe ori „mecanisme” care apar pe rând la analize repetate, atunci când lucrarea pare deja finisată, fără cusur. Adesea, reluând munca asupra studiilor vechi, autorul găsește resurse noi îmbogățind lucrarea. Desăvârșirea unei opere componistice poate cere deci nenumărate reveniri.

Uneori, precizările ulterioare sînt necesitate de defecțiuni pur „mecanice”. Adică intenția autorului n-a fost sesizată de cei care i-au publicat lucrarea, ideea s-a pierdut pe drum... Este cazul acestui minunat studiu al compozitorului sovietic Tigran Gorghiev, pe care l-a reprodus și revista noastră în Nr. 4/1962.

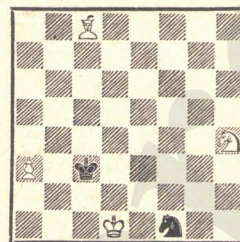
Soluția publicată atunci era identică aceleia date de întreaga presă șahistă: 1.Cf5! (Amenință 2.Re2 Cd2 3.a4 etc.) 1...Cd2 (1...Cb2 2.a4 Rb4 3.Cd4) 2.Cd6(?) Cb1 3.a4 Rb4 4.a5!! R:a5 5.Rc2 Ca3+ 6.Rb3 Cb5(?) 7.Cc4 mat. O mică privire asupra poziției rezultată după a 6-a mutare a albului. Este evident că negrul nu poate continua nici cu 6...Cb1, căci urmează 7.Cc4+ Rb5 8.Nf5. Dar oricine se întreabă de ce nu se joacă mai bine 6...Rb6! fiindcă după 7.R:a3 Rc7 toate iluziile albului sînt risipite... Așa, cititorul rămîne cu impresia că studiul lui Gorghiev suferă de insolubilitate.

Adevărul a fost restabilit de însuși autorul, care ne-a trimis la redacție o scrisoare precizînd că în soluția publicată de mai multe reviste s-a strecurat o inexplicabilă eroare. Anume, mutarea din soluția reală, care pregătește manevra de câștig, este 2.Cc3! (și nu greșit 2.Cd6?). Urmează aceleași mutări ale soluției după care însă, în poziția finală, calul alb nu mai poate fi atacat cu tempo de regele negru și se continuă inevitabil cu 6...Cb5 urmat de mat. Iată adevărata soluție!

Cititorii noștri cunosc probabil și studiul următor, reprodus în rubrica de studii a Nr. 10/1959 al revistei. Numai că poziția pe care o publicăm acum diferă puțin de cea distinsă în concursul

T. B. Gorghiev

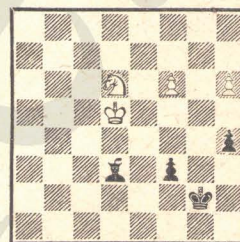
Pr. I, Memorial Peris 1960

Alb câștigă

R. Voia

Ment. III, „Tijdschrift” 1958

Alb câștigă

olandez. Nebunul negru s-a „retras” de la g6 pe cimpul mai propice d3. Iată de ce.

Să urmărim soluția: 1.h7! (1.f7? f2 2.Cc4? N:c4+ sau 2.b7 f1D 3.b8D Nc4+!) 1...N:h7 (1...f2 2.b8D f1D 3.Dg7+ Rb3 4.f7 Df3+ 5.Rd4!) 2.f7 f2 3.Cc4! f1D (3...Nc2 4.Cc3+ Rf3 5.Rd4) 4.Cc3+ Rh3! 5.C:f1 Ng8! 6. f:gN!! Rg2 7.Cd2! (Nu 7.Cc3+? Rg1! remiză) 7...h3 8.Rd4 (e5) h2 9.Nd5+ Rg1 10.Cf3+ Rg2 11.Cg5+ Rg1 12.Ch3+ câștigă. Noua așezare a nebunului negru (la d3) preconizată de autor, este motivată de analiza mai atentă a primei mutări de răspuns a negrului. Cu Ng6, negrul putea spera la remiză în varianta 1...f2 2.b8D (2.Cc4? Nf7+) 2...f1D 3.D:b4 și acum de exemplu la 3... Df3+ 4. Re5 Dg3+ 5.Df4! Rb3! câștigul pentru alb era foarte greu de demonstrat.

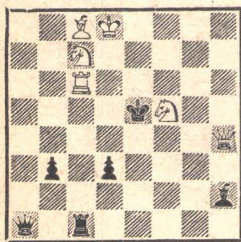
Fără îndoială, reveniri necesare...

RD. V.

Probleme

Leonid Iskra

Omsk (U.R.S.S.)

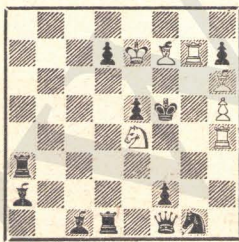

1600

2 ♚

I. Șușkov

Leningrad

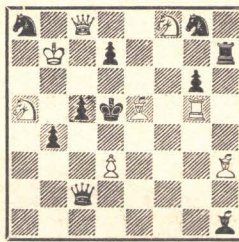

1601

2 ♚

I. Șușkov

Leningrad

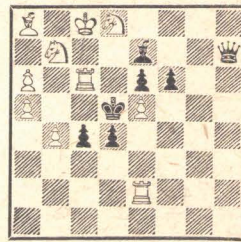

1602

2 ♚

E. Rusenescu

București

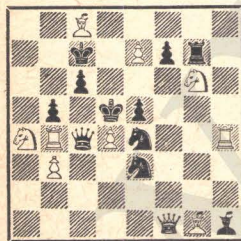

1603

2 ♚

Virgil Nestorescu

București

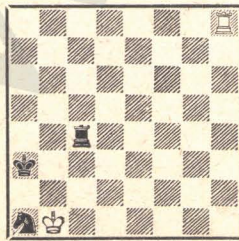

1604

2 ♚

Ing. N. Dimitrov

R. P. Bulgaria

1605

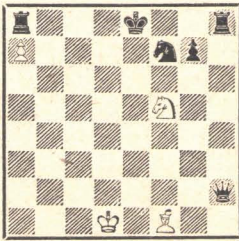
Ajutor 2 ♚

Gemeni: a. — Ca1 la a2
b. — Rb1 la b5
c. — Fără Ca1

B. Avșarov și

A. Smogorjevski

U.R.S.S.

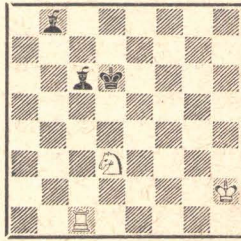
1606

Ajutor 2 ♚

2 soluții

Costin Teodoru

Brașov

1607

Ajutor 3 ♚

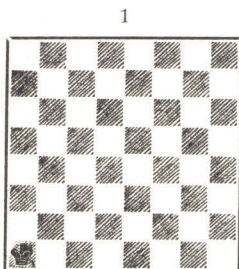
(Duplex)

„CONCURSUL PRIMĂVERII“

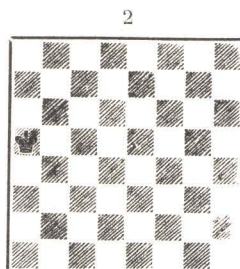
O întrecere în întâmpinarea primăverii, sub forma unui concurs special de dezlegări. Cele 4 probleme originale de mai jos sînt datorate compozitorului S. THAN din București. Le vor dezlega desigur numai cei ce posedă perspicacitate șahistă și umor... Încercați, dragi cititori!

Dezlegările vor fi trimise pe adresa Revistei de

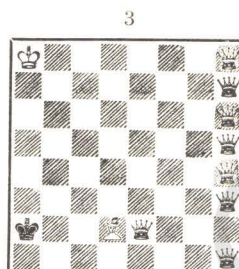
Șah, Căsuța Poștală 21, București — pînă la data de 15 aprilie a. c. Fiecare soluție (așezarea corectă a pieselor pe tablă) contează ca 1 punct în concurs. Pe baza totalurilor de puncte se va întocmi clasamentul concursului (în caz de egalitate se procedează la o tragere la sorți). Primii 3 clasati primesc premii în abonamente la Revista de Șah.

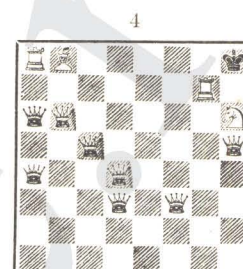
1
Așezați 6 dame albe, în așa fel ca fiecare damă să dea mat într-o mutare de cite 6 ori

2
9 dame dau mat într-o mutare: prima de 9 ori, a doua de 8 ori, a treia de 7 ori etc., ultima o singură dată

3
Sînt posibile 27 mături într-o mutare. Așezați astfel R. alb pentru a fi posibile: a) 26 mături; b) 23 mături

4
Sînt posibile 36 mături într-o mutare. Așezați (în poziția inițială) o piesă neagră pentru: a) 31 mături; b) 2 mături.

CAMPIONATUL REPUBLICAN DE COMPOZIȚIE ȘAHISTĂ PE ANUL 1963

Comisia de studii și probleme din cadrul Federației romine de șah anunță organizarea campionatului republican pe anul 1963.

Ca și în edițiile precedente concursul va cuprinde patru secții și anume: probleme cu mat în două mutări, probleme cu mat în trei mutări, probleme cu mat ajutor (număr nemăritat de mutări) și studii

Primele trei secții ale campionatului vor avea două subsecții: temă impusă și temă liberă, secția studii cuprinzînd numai lucrări cu tema la alegerea autorului.

Temele impuse sînt, în ordine, următoarele:

SECȚIA DOUĂ MUTĂRI:

Prin cheie albul își leagă o piesă. În apărare, negrul dezleagă indirect (de cel puțin două ori) piesa albă legată. Dezlegarea dă posibilitate albului să dea mat.

SECȚIA TREI MUTĂRI

În poziția inițială albul dispune de o încercare, respinsă de o figură neagră A. După cheie, albul amenință un alt mat, respins de o figură neagră B care scoate din joc figura neagră A. La a doua mutare albul revine la amenințarea din încercare și la apărarea efectuată de figura B în contra acestei amenințări, urmează mat. (Tema Dresda)

SECȚIA MATURI AJUTOARE

Se cere construirea unei probleme cu mai multe soluții în același număr de mutări. Soluțiile trebuie să decurgă diferit, dar să conțină un element strategic comun (autoblocări, autolegări, dezlegări, interferențe sau transformări etc.).

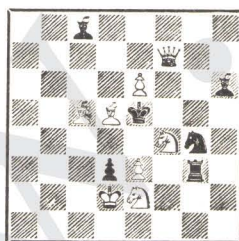
Pentru exemplificarea temelor impuse se dau modelele de mai jos.

Participanții vor trimite cite două lucrări la fiecare din secțiile de mai sus (o lucrare tematică și una la temă liberă).

La secția de studii, nefiind temă impusă, trebuie trimise două lucrări.

Se precizează că nu se admit lucrări colective precum și lucrări care au fost publicate.

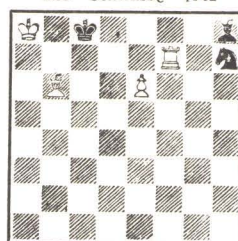
Schiță

2 ♚

Soluția: 1.e4! (2.Df5)
1...Ce3 2.C: d3+ (tema)
1...Cf6 2.De7+
1...N: f4+ 2.D: f4+

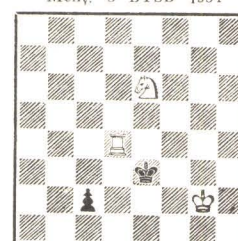
H. Hultberg
Die Schwalbe 1942

3 ♚

Încercare: 1.Tb7 Ne5!
Soluția: 1.Te7, Cf6 2.Tb7,
Cd7 3.e: d7+

A. Földeak
Ment. 5 BTBS 1954

Ajutor 2 ♚ 2 soluții

A. 1.e1N, Ce5 2.Nd2, Te4+
B. 1.e1C, Cg8 2.Ce2, Cf5+
Element strategic comun:
transformări minore.

DEZLEGĂRI

1554 — E. Ruhlis: Soluția 1.Df6! (Amenință 2.Nd4 și 2.Ca6 mat) Curse: 1.Ne5? Cb6!; 1.Nf6? Td6!; 1.Ng6? D: b5!; 1.Dg6? Cd6!. Combinația Novotny realizată de 6 ori! Construcția încărcată este justificată de conținutul record al problemei. Poziția, în ciuda aparențelor, este legală.

1555 — P. Leibovici: 1.T: e4 (Amenință 2.Td4+) 1...R: e4 (f: e4) 2.Ng2+ (Ne6+)

1556 — I. Sușkov: 1. Ca2! (Amenință 2.Cb4) 1...Ce4 (Ce4, Cb3, a5) 2.Df6+ (Db6, De7, Ce3) În variantele

principale, albul folosește interferența mascată a turnului din f4.

1557 — A. Smogorjevski: A) 1.Rd3 Cf1 2.Ce4 Da6 mat. B) 1.Ce3 Cg3 2.Rf4 Db8 mat. Două variante cameleon-ecou sub formă de miniatură.

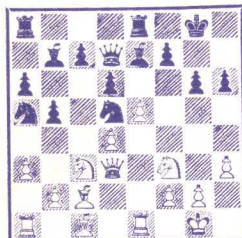
1558 — G. Teodoru: Cu un cal alb la h8, pentru a evita dubla soluție 1.Rg7 g1D 2.Rh6 Dg6 mat. Soluția: A) 1.g1N b8T 2.Nb6 Ta8 mat; B) 1.b8T g: h1D 2.Tf8 Dh7 mat.

1559 — C. și D. Soreanu: A) 1.Tb6 Ce3 2.Tc6 Cde4 mat; B) 1.Cb6 Cd4 2.Cd5 Ce4 mat; C) 1.Cge5 Cf4 2.Cc6 Ce4 mat.

Combinatii, partide scurte

Gh. Moise - A. Clarat
(R.P.R.) (Belgia)

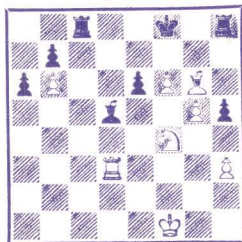
Campionatul european de șah
prin corespondență

11. Ce jucăți cu albul?

Dr. R. Alexandrescu-
Gh. Mureșan

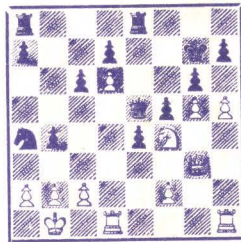
Campionatul orașului
Timișoara 1962

12. Albul la mutare încheie
elegant partida...

M. Fuller-F. Crowl

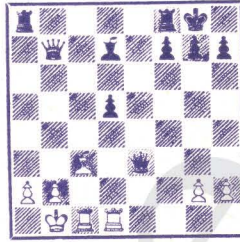
Sydney 1962

13. Cum decide albul partida
în favoarea sa?

Marovici-Cirici

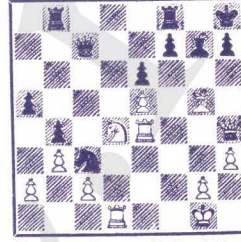
Skopje 1962

14. Cum câștigă negrul?

Novopașin-Tomson

Campionatul „Burevestnik”
1962

15. Negrul amenință câștigul
calității. Albul mută
și încheie rapid lupta.

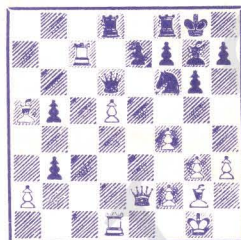
50. PARTIDA SPANIOLĂ
Romanov Bebuick
Campionatul „Burevestnik”
1962

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 f5
(Cunoscutul gambit lănișch, revenit
în practica turneeelor după ce se
crezuse multă vreme că este nefa-
vorabil negrului) 4.Cc3 (Teoria
consideră această mutare ca cea
mai bună pentru alb. Alte con-
tinuări, ca de exemplu 4.e:f5 sau
4.d3 au dus la joc egal sau chiar
la avantaj pentru negru. Dar nici
după mutarea din partidă șansele
negrului nu sînt de disprețuit)
4...f:e4 5.C:e4 d5 6.C:e5 d:e4 7.
C:c6 Dg5 (În partida Spasski—Hol-
mov, al XXXIX-lea campionat al
U.R.S.S., negrul a jucat 7...Dd5
și după 8.c4 Dd6 9.C:a7+ Nd7
10.N:d7+ D:d7, cu tot avantajul
albului, negrul a avut resurse su-
ficiente pentru a obține egalitate)
8.D:e2 Cf6 9.f4 Dh4+ (Aici se
putea 9...D:f4 10.Ce5+ c6 11.d4
Dh4+ 12.Nd2 D:e7 și negrul nu
stă rău. Continuarea din partidă,
neobișnuită în această poziție,
duce la un joc tăios, cu șanse
de ambele părți) 10.g3 Dh3 11.
C:a7+ Nd7 12.N:d7+ D:d7 13.Cb5
0-0-0 14.b3 (Pentru cei doi
pioni sacrificați, negrul are
avantaj considerabil de dez-
voltare și inițiativă sigură. Al-
bul nu putea juca 14.0-0 din
cauza amenințării distrugătoare
14...Nc5+ urmat de 15...h5!) 14...
c6 15.Cc3 Nb4 16.Nb2 e3! 17.
0-0-0 (Se vede ușor că pionul
e3 nu poate fi luat) 17...e:d2+
18.Rb2 (Nici acum pionul negru
nu poate fi luat: 18.T:d2 D:d2+
19.D:d2+ T:d2 20.R:d2 Ce4+ și
albul pierde o figură) 18...Th8
19.Dc4 N:c3 20.N:c3 b5 21.Df1
(Dama albă se plimbă pe tablă
fără să-și găsească un câmp potri-
vit de unde să acționeze) 21...Ce4
22.Na5 Da7! 23.N:d8 Cc3+ 24.
Rb2 Dd4 25.Nb6 C:d1++ 26.
Ra3 b4+ 27.Ra4 D:b6 și albul a
cedat în fața matului inevitabil.

51. INDIANA VECHE
O. Pușcașu I. Bilek
Meci Progresul—Vörös Meteor
București 1961

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 g6 4.
g3 Ng7 5.Ng2 0-0 6.Cf3 Cc6 7.
0-0 Ng4! (O mutare puțin ju-
ustificată în această poziție. Aduce-
rea nebulului la g4 este indicată
după ce albul a jucat e4, pentru

a nu da posibilitate acestuia să
bată cu pionul la f3 după schim-
bul nebulului negru de cîmpuri
albe. De obicei, aici se joacă 7...
a6, pregătind 8...b5. În partida
Korčnoi—Savon, al XXX-lea
campionat al U.R.S.S. s-a jucat
7...e5 8.d5 Ce7 9.e4 Cd7 cu șanse
aproximativ egale) 8.h3 N:f3 9.
e:f3 (După cum se va vedea, al-
bul va exploata foarte precis a-
ceastă coloană deschisă timpuriu)
9...d5 10.f4! (După 10.c:d5 con-
figurația de pioni a albului ar fi
devenit slabă) 10...d:c4 11.d5 Ca5
(Calul negru este silit să ocupe
un cîmp inactiv pentru a împie-
dica 12.d6) 12.Dc2 Dd7 13.Nd2
b6 (Era preferabil 13...b5) 14.Tacl

Tad8 15.Tfd1 b5 16.b3 (Un sis-
tem ingenios de a destrăma struc-
tura pionilor negri de pe flancul
damei. Acestui scop îi servește și
aducerea turnului pe cîmpul d1 în
loc de e1) 17...c:b3 (Altfel, 18.Cb1)
18.C:b5 a6 (Singura posibilitate
pentru a mai salva calul de la
a5) 19.N:a5 a:b5 20.T:c7 Dd6
(Dama neagră, deși în mijlocul

tablei, este aproape complet lip-
sită de cîmpuri de refugiu. Vezi
diagrama).

21.a:b3 c6 (Nu se vede altceva
mai bun) 22.Tc5! Dd7 23.N:d8 T:d8
24.d6 d4 (Negrul este silit să asiste
pasiv la dezvoltarea atacului alb)
25.Tc2 De8 26.Dc4 Nf8 27.Nc6
T:d6 (O încercare disperată de a
mai prelungi rezistența prin 28.
N:e8 T:d1+ 29.Rg2 C:e8) 28.T:d6
și negrul a cedat.

52. APARAREA SPANIOLĂ
Janovski Makkew
Canada, 1962

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5
(Sistemul ales de negru se numea
într-o vreme „clasic”. În cartea
sa de deschideri, marele maestru
Xeres arată că această mutare pre-
zintă o problemă interesantă, ne-
rezolvată pînă acum de teoretici-
enii șahului) 4.0-0 Cf6?! (O
mutare îndoielnică, după care al-
bul ar fi trebuit să obțină pers-
pectivă mai bună 5.C:e5 C:e5 6.d4
Nd6 7.f4 Cg6 8.e5 Ne7 9.f5 5.e3
0-0 6.d4 Nb6 7.d:e5 C:e4 8.Dd5
(Această intervenție intempestivă
a damei albe se dovedește a fi o
pierdere de vreme care va
permite negrului să se dezvolte ra-
pid) 8...Cc5 9.Nf4 Ce7 10.Dd1 Cc6
11.Ng3 Cf5 12.Ca3 (În timp ce
caii negri colaborează armonios,
albul își îndepărtează figurile de
flancul amenințat. Corect era 12.
Nd3 urmat de manevra Cb—d2—c4)
12...C:g3 13.h:g3 Nc5 14.Cc2 d5
15.e:d6 Nd6 16.Ced4 Cg5 17.Ch4?
(Albul joacă fără un plan precis,
fapt de care negrul va profita

fulgerător) 17...Df6! 18.Nd3 g6
(Pentru a preveni unele surprize
pe flancul regelui) 19.Cb5? (Din
nou o mutare incorectă care dă
posibilitate negrului să pregăteas-
că o capcană fatală albului).

19...Nc5 20.C:e7 Dd6 21.C:a8
D:g3 22.Da4 (Greu de găsit o con-
tinuare mai bună. La 22.Cf3 ur-
mează 22...N:f2+ cu atac distru-
gător, de exemplu: 23.Tf2 Ch3+
24.Rh1 C:f2+ sau 23.Rh1 C:f3)
22...Ng4 (Ultima lovitură) 23.Cc7
Ch3+ și albul a cedat. După
24.Rh1 C:f2+ 25.Rg1 matul nu
mai poate fi împiedicat.

SOLUȚIILE COMBINAȚIILOR

11. Sub presiunea pieselor albe
negrul a jucat pripit 1...g6?, sper-
rind să-și mai poată prelungi re-
zistența. Cu 1...f5 2.c:f6 N:f6 a-
ceasta i-ar fi reușit într-o oare-
care măsură. După mutarea din
partidă, albul câștigă imediat. A
urmat 2.e6! după care negrul a
cedat. La 2...f:c6 3.D:g6+ și mat
la mutarea următoare, iar la re-
tragerea damei negre 3.e:f6+.

12. Poziția expusă a regelui ne-
gru permite albului să ichiideze
rapid rezistența adversarului său:
1.f:d5! e:d5 2.Ce6+ Rg8 3.
f7 mat.

13. Contraatacul negrului pe
flancul damei, cu toate amenin-
țele sale, nu este mai mult decît
un foc de paie. Albul are la dis-
poziție o mutare surprinzătoare
care rezolvă totul: 1.Db3! (Matul
este apărut iar poziția regelui ne-
gru devine și mai subredă) 2...
D:f4 (La 1...Cc5 2.Dh3 și citadela
negrului este sfărîmată) 2.h:g6
R:g6 (Dacă 2...h:g6 atunci 3.
Th7+!) 3.Th6+ R:g5 4.Tg1+ Dg4
(Altfel mat) 5.Dc3+ f4 6.T:g4+
și negrul a cedat, matul fiind in-
evitabil.

14. Piese albe sînt lipsite de
legătură între ele. Negrul profită
de aceasta și încheie partida în-
tr-un mod foarte instructiv: 1...
De4+ 2.Ra1 (La 2.Tc2 Nf5 3.Db3
Dc2) 2...T:a2+!! 3.R:a2 Da4+ 4.
Rb1 Nf5+ și mat după două mu-
tări.

15. Fără să bănuiască sfîrșitul
tragic ce-l așteaptă, negrul a jucat
senin 1...Cd5—c3, crezînd că va
cîștiga o calitate. Albul îi oferă
chiar un turn întreg în schimbul
unui atac distrugător: 2.Tg4! (A-
menință 3.Nf6) 2...f5 3.e:f6 C:d1
4.f:g7+ D:g7 (Nu există altă po-
sibilitate) 5.Nh6 și negrul a depus
amele.

CITIȚI ÎN NUMĂRUL VIITOR

- A început meciul Botvinnik—Petrosian — Repor-
taj de la deschiderea meciului pentru titlul mon-
dial — Primele partide ale întîlnirii
- Note teoretice pe marginea celui de al XXX-lea
campionat al U.R.S.S.
- „Săptămîna șahului” la Bacău
- Principiile jocului de mijloc: Despre Apărare (VI)
- Partide și finaluri — Șahul prin corespondență —
Activitatea șahistă în țară — Șah magazin —
Probleme și studii — Combinații, partide scurte